

ÉLETTÜNK

XXXIII. évf.12. szám (33. Jahrg. Nr. 12)

Az európai magyar katolikusok lapja

2001. december

2001 KARÁCSONYÁRA

A külföldön élő r.k. magyarok püspökének 14. körlevele a hívekhez

IMASZÁNDÉKOK

Decembe

Kedves magyar testvéreim!

Ezen a karácsonyon, az új ezredév kezdetén, bizony aggodalommal vagyunk eltelve, mert úgy látszik, hogy az emberi gonoszság félelmet és rettegést akar kelteni az emberiségben. Nem is olyan régen Amerikát rázta meg egy olyan szörnyű tragédia, amit más világrészek, mi magyarok is, már megtapasztaltuk az európai világháború és forradalom éveiben, mégpedig hosszú éveken, hónapokon át, és nagyobb kiterjedésben. Mindez figyelmeztet minket arra, hogy milyen végesek is vagyunk és mennyi gonoszszággal kell szembenéznünk itt e siralom völgyében. De ugyanakkor nekünk keresztényeknek, és a magyar keresztényeknek már ezer éve, megvan a vigaszunk és reménységünk, hiszen tudjuk és tapasztaljuk, hogy Isten nem hagyott magunkra, mert Szent Fiát elküldte pontosan erre a földre, hogy elvegye a „világ bűneit” és a kereszt botrányából a Fel-támadás dicsőségébe vezessen. Az Úr Jézus tudta, hogy mire vállalkozott, amikor azt mondta, hogy „Íme jövök, hogy megtegyem az akarodat, Atyám!” De értünk tette szeretetéből és így történt meg az első Karácsony. Azóta is ez ad nekünk vigaszt és erőt, ez tölt el reménységgel, bárhogyan is rémítgetnek az Ó ellenségei minket bombákkal és Antraxsal, vagy egyéb szörnyűségekkel. Velünk az Isten, aki nem hagy el soha, és aki vár minket egy jobb világba, ha hozzá akarunk tartozni. – Remélhetőleg ezek a rosszindulatú támadások nem fognak minket esztelen bosszúállásra serkenteni, mert ezzel csak az ellenfél módszeréhez csatlakoznánk, és ez egyáltalán nem volna keresztény magatartás. – Erre utal a Szentatya is, amikor nem ret-tenve vissza a fenyegetőzésektől, élemedett korában, testileg illene gyengén, de lélekben erősen, elmegy Kazahsztánba, Örményországba, Szíriába, Görögországba, és mindenütt, hogy hirdesse a Jó Hírt: „Ne féljete! Velünk az Isten! A jövő fényes, mert Krisztushoz tartozik!” – Nemrég fejeződött be Rómában a püspöki szinódus, mely arra buzdított minket püspököket, hogy hirdessük ezt a reménységet a ma emberének, hiszen maga Krisztus erősítette meg: „Bízzatok bennem. Én legyőztem a világot!”

Amikor előre nézünk most a 2002-es esztendőbe, illene megfogadnunk a Szentatya másik tanácsát is: „Duc in altum”, vagyis „Evezd a mélyre!”. Ezt Péternek mondta Jézus, amikor az hiába halászott egész éjsza-

ka, de most Jézus szavára mégis a mélység felé evezett, és ott csodálatos eredményt ért el. Számunkra ez annyit jelent, hogy mélyebben, komolyabban illene vennünk keresztény-katolikus elkötelezettségeinket: a vasárnap megszentelését, az Eukarisztia gyakoribb vételét, a szentgyónásban való megtisztulást, a Szentírás jobb ismeretét,

ez az erény, mely mély hitből fakad, nem veszett ki belőlünk, és éppen így tudnánk betölteni itt külföldön Isten adta hivatásunkat. Ne feledjük el, hogy kereszténynek lenni ma is hősiességet jelent, mint ahogy a sajnálatos keresztény-üldözés Ruandában, Indiában, Indonéziában, Pakisztánban, stb., mutatja, ahol vérükkel bizonyítják

Federico Barocci: 1526 k. - 1612, Jézus születése

(Milánó, Palazzo dell'Ambrosiana)

mások iránti szeretetünk gyakorlását, szóval tanúságot illene tennünk a világ előtt, hogy mi Jézus Krisztus tanítványai vagyunk és az Ó életét akarjuk követni.

Arra is egyre inkább rámutatnak az otthoni és külföldi vallás-szociológusok, hogy jöhetnek sokan a magyarok közül megőrizték hagyományos, szentistváni lelkületüket, mégis odahaza (és idekint is) kb. 40% – a magyar testvéreinknek nemcsak hogy nem gyakorolja vallását, hanem áldozata lett az utóbbi évtizedek szekuláris, ateista, vallásellenes propagandájának, és nem hisz az Istenben. Nem elég csak magunkra gondolnunk, ha a jövőről van szó, hanem valamit tennünk kell, hogy magyar testvéreinket megmentsük a jövő fenyegető kétségbeeséstől, megmutatva nekik az utat a reménység, vagyis Jézus Krisztus felé, aki egyedül tudja megoldani a 21. század problémáit. Nem sok beszédre, hanem több imádságra, engesztelésre van szükség, és főképpen példaadásra. Mindszenty hercegprímás arra kért minket idekint is, hogy maradjunk hűek hitünk gyakorlásához és magyarságunkhoz.

Ha minden magyar család megőrizné a vasárnap megszentelését, a szentgyónás és Eukarisztia gyakori vételét, az imádságok lelkületet a családban rózsafüzér és egyéb imák által, a szegények és rászorulókat iránti szeretet gyakorlását, akkor az a 40% magyar is ráeszmélne talán, hogy hogyan kell megélnünk manapság az ezeréves hagyományt. A hűségnek nincs nagy keletje mostanában. Éppen ezért kellene nekünk magyaroknak megmutatni a világnak, hogy

keresztény testvéreink az Úr Jézushoz való hűségűek.

Ebben az évben a magyar püspökökkel ismét Rómában jártam az „ad limina” látogatáson, és a Szentatya melegen érdeklődött az alkalommal a külföldön szétszórta magyarok helyzete iránt. Az apostolok sírjánál minden külföldi magyart belefoglaltam imámba, hogy a fenti gondolatok alapján „megmaradjunk” igazán magyarok. Püspöki látogatásaim során eljutottam Franciaországba, Svájcba, és Németországba. Magyarországon részt vettem a Mindszenty zarándoklaton (éppen tíz éve vittük őt haza Esztergomba!), és a püspökari konferencián. – Továbbra is Torontóban élek, itt-ott még tanítok is, ha a szükség megköveteli, de egészségem eléggé leszűkíti a mozgások lehetőségeit. (Az orvosok szerint rövidesen egy újabb műtetre lesz szükségem, ezúttal a jobb csípőmet akarják kicserélni). Mivel a műtét áprilisra van előirányozva, nem valószínű tehát, hogy a nyáron sor kerül lelkipásztori látogatásaimra. De imáiban (és a műtéttel járó kellemetlenségek felajánlásával) igyekezni fogom a külföldi magyarokat és minden magyar testvérünket az Úr Jézus szeretetében ajánlani.

Mindnyájatokat meleg szeretettel köszön-telek és boldog karácsonyt, meg újévet kívánok minden magyar testvéremnek a mi Urunkban:

+ Miklósbányai Anikó SJ

I.

A keresztények legyenek képesek kiszabadítani magukat kulturális kötöttségeikből s el tudják ismerni mások méltóságát és jogait.

Minden vallás a helybeli kultúrába gyökerezik be, abban fejlődnek ki a kifejezési formák, a megoldások. A helyi nyelv határozza meg az imádságot, kérések kifejezését, felépítését. A nyelvi kultúra csatlakozik a kifejezési kultúrához, a mozdulatokhoz, testtartáshoz. Van olyan helyzet, hogy álva érzik az Istennel szembeni tiszteletadás legem-beribb kifejezését, de lehet térdelve is (más szokásvilágban) vagy ülve is. Sőt a három forma változtatása is ismert tény.

Ezzel szemben, ha valaki – az egyik szokásvilágból – valamely okból egy másikba kerül, idegennek tűnnek neki az ottani szokások. Példának okáért az Afrikában szokásos éneklési mód – ütemes mozgástól kísérve – azt az érzést keltheti: itt nem lehet áhítatosan imádkozni, túl zajos a szokás, sok a mozgás. Onnan jöve azt gondol(hat)ják hívő emberek: ezek itt ülnek, néha énekelnek kicsit, de hiányzik belőle az öröm kifejezése, a közösségi megnyílás Jézus felé, az egész találkozás hidegen méltóságteljes az énekekkel együtt.

Ha viszont eleve elfogadjuk, – még láthatatlanul – hogy mások másként imádkoznak, másként nyitják meg szívüket-lelküket Istennek – akkor nem jelent meglepetést számunkra, keresztények számára a más országban, földrészen kifejlesztett kifejezési mód.

E kifejezőmód elismerésével és elfogadásával magától értetődően képesek leszünk elismerni mások emberi méltóságát, a hozzá tartozó emberi jogokkal együtt.

Tisztában leszünk a ténnyel: nem a magunk kulturális kifejezőmódja az egyetlen helyes mód, más keresztények más módon ugyanúgy dicsérhetik Istent.

A többséleg megélése gyarapíthatja élményeinket, szélesítheti horizontunkat, humánusabbá tehet bennünket.

2.

A keresztény humanizmus az Evangélium értékeivel gazdagíthatja Ázsia kultúráit.

A kultúrák – Ázsia kultúráiról van szó (de ez vonatkozik minden nagyobb kulturális területre is) – felölelik az emberi élet megnyilvánulásait, beleértve az Isten tiszteletének, a jölelkek szerepének, a rontó szellemek lehetőségeinek (rontás, betegség, baleset, jégverés, szárazság, s.í.t.) megnyilvánulásait is.

Kérdés, mennyire lehetséges ezen kultúrák „megkeresztelése”, a keresztény humanizmus értékeivel? Itt tehát nem korlátozódik a helyi kultúra a vallási megnyilvánulásokra, hanem kiterjed az

(Folytatás a második oldalon!)

ÁLDÁSOS ÉS BÉKÉS
KARÁCSONYT
KIVÁN OLVASÓINK
AZ ÉLETTÜNK

FRANK MIKLÓS:

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Keresztetés, térdhajtás és társai

Egy Vorarlberg-i olvasónk érdeklődött levelében a helyes, jelenleg érvényes templomi magatartás iránt, tekintve, hogy az elmúlt évek során mindenki a saját gusztusa, belátása szerint alakította a templomban, a szentmise, vagy egyéb szertartások során tanúsított viselkedés formáit. A feltett kérdések vonatkoznak a keresztetésre, az állásra, térdelésre, mellverésre.

Miklós atya válaszol:

Igen megőrültem olvasónk kérdéseinek, mert feltételezem, hogy sok templombajáró, gyakorló katolikus számára jelennek problémát, márcsak azért is, mert úgy érzik, léteznie kell egy egységes templomi „illemkódex”-nek, amelyhez mindenkinek tartania kell magát.

Egy ilyen magatartási szabályzat természetesen létezik, de ez az Egyház életének két évezrede során fokozatosan alakult ki és tekintve, hogy nem dogmákat érint, amelyek lényegükben nem változnak, semmi sem zárja ki, hogy a jövőben tovább módosul. Ami pedig az egységességet illeti, már eddig is voltak különbségek az Egyházon belüli rítusok (pl. Görög-katolikus, örmény, kopt, szír, maronita stb.) keretében használatos liturgikus magatartási formák között, sőt a latin szertartáson belül is fellelhetőek eltérések, főként más kultúrkörben élő közösségeknél. Persze az ember Istennel való kapcsolatának alapvető megnyilvánulásai (imádás, hála, kérés, bűntudat, bánat) ugyanazok maradnak, és az ember is általában hasonló módon ad kifejezést belső világának, ennél fogva felfedezhetők bizonyos közös alapvonások a vallási élet külső formáiban is.

Ezek előrebocsátása után szeretnék a feltett kérdésekre két részletben válaszolni, úgy, hogy megkíséreltem előbb bemutatni az Egyházban kialakult liturgikus magatartási formák lelki és történelmi hátterét. Úgy gondolom, hogy így jobban megértjük, mit miért teszünk. Kezdjük a testtárral.

1. Állás, térdelés, térdhajtás, meghajlás, ülés.

Ha az ember Istennel lép kapcsolatba, úgy érzi, olyan testtartást kell felvennie, amely tiszteletet fejez ki s ezt főleg akkor, ha Isten közösségben gyakorolt tiszteletéről, liturgiáról van szó. A vallástörténet

Történelmi megemlékezés 1956-ról az olasz képviselőházban

Október 25-én, csütörtökön délelőtt az olasz képviselőházban az 1956-os magyar forradalomra és szabadságharcra emlékeztek a honatyák. Jelen volt Carlo Azeglio Ciampi olasz köztársasági elnök. Magyarországot Áder János, a magyar Országgyűlés elnöke, Győri Enikő nagykövet, Tar Pál szentszéki nagykövet, Szabó Győző professor, a Római Magyar Akadémia főigazgatója, Csorba László tudományos igazgató, valamint számos olaszországi magyar képviselő. Pierferdinando Casini, a képviselő ház elnöke köszöntötte Áder Jánost, a magyar Országgyűlés elnökét, aki válaszbeszédében a szabadság üzenetét tolmácsolta az olasz népnek. Gaetano Martino akkori külügyminiszternek a magyar szabadságharcot dicsőítő október 25-i beszédét a képviselőház állva hallgatta végig.

VR/MK

azt igazolja, hogy különböző népeknél az istenséghez fordulás testtartása megfelel annak, amelyet emberközi viszonylatban az alacsonyabb rangú vesz fel a magasabb rangúval szemben. Ez a helyzet a keresztény liturgiában is. Főleg két alaptartás jön ebben az összefüggésben számításba: az állás és a térdelés, de szőlünk a meghajlásról és az ülésről is.

Az állás volt az antik és a keleti népeknél, így az izraelitáknál is az általános testtartás. Ezt vette át a kereszténység is s ez meg is maradt az első évezred folyamán. A keleti szertartású egyház hívei ma is állva vesznek részt a szentmisén. Ezért gyakori, hogy a görög katolikus illetve görög-keleti templomokban nincsenek padok.

Az álló testtartást azzal indokolták, hogy az kifejezi a készséget Isten szolgálatára, amint a szolgáló készen áll, hogy ura parancsait teljesítse, továbbá azzal, hogy a keresztény ember Krisztussal feltámadt és ezért állhat Isten színe előtt.

A térdelés és leborulás szintén ismeretes volt az antik világban. A 94. zsoltsár felszólítja az imádkozókat: „Boruljunk le... hulljunk térdre Urunk, Alkotónk előtt”. Jézus az Olajfák hegyén „arca borulva” imádkozott (Mt.26,39) és Pál apostol „térdrehullott és mindnyájukkal közösen imádkozott”, amikor elbúcsúzott Milétuszban a hívektől (Ap Csel.20,36). A térdelés hangsúlyozza az ember kicsinyességét, gyengeségét, odaadását Istennek.

A térdhajtás ugyanennek a belső magatartásnak pillanatnyi megnyilatkozása. Az első évezredben akkor volt szokásos, amikor a liturgia erre külön felszólított (pl. ma is a nagypénteki szertartásban – és valahányszor a Megtestesülés titka állt a középpontban (pl. ma is karácsonyi szentmise hitvallásában: „Megtestesült a Szentlélek erejéből Szűz Máriától és emberré lett”) vagy az Úrangyala imában: „És az Ige testté lőn”). A 13. sz. óta terjedt el a nyugati liturgiában a térdhajtás ill. térdelés szokása az Oltáriszentségben jelenlévő Krisztus imáadására.

A meghajlás az első évezredben Keleten és Nyugaton egyaránt Isten imáadásának megnyilvánulása volt. Ez Keleten megmaradt: a görög katolikusok pl. a templomba való belépéskor mélyen meghajolnak, úgyhogy kezük a földet súrolja („nagy metánia”). Nyugaton – mint mondtuk – ennek helyébe a térdhajtás lépett, de megmaradt a liturgiában és a templomi viselkedésben is a közepek meghajlás és a fejhajtás a tiszteletadás jeleként (pl. a pap meghajol az oltár előtt a mise kezdetén, ha ott nincs Oltáriszentség, de a mise közben is van meghajlás ill. főhajtás az előírásoknak megfelelően; hasonlóan illik a hívőnek is legalább fejet hajtani, ha feszület előtt megy el).

Az ülés a nyugalmi magatartás. A liturgia akkor alkalmazza, amikor Isten Igéjének, a tanításnak hallgatása, befogadása van soron, tehát az olvasmányok és a prédikáció alkalmával, vagy ha az énekek hosszabb időt vesznek igénybe (pl. a Credo). Az Evangélium felolvasását a közösség mindig állva hallgatja, már a keresztény ókortól fogva a különös tisztelet jeleként.

Következő számunkban arról lesz szó, hogy milyen szerep jut az imaéletben, a liturgiában a kezeknek, majd megkíséreljük a mondottak alapján megfogalmazni azokat az alapelveket, amelyek segítségünkre lehetnek egy helyes, józan és mégis felemelő, imádságos, liturgikus magatartás kialakításában. ■

DR.MEHRLE TAMÁS OP

A KATOLIKUS EGYHÁZ EGYETEMESEN ÜDVÖZÍTŐ VOLTÁRÓL

Első fejezet: Krisztus kinyilatkoztatásának teljessége és véglegessége

Nehogy a pápai körirat ismertetése hosszabb legyen mint maga a dokumentum, kénytelenek vagyunk a 6 fejezetet kissé összevonva tárgyalni.

Az első fejezet a mai kor vallási relativizmusa elleni harcban érthető módon a krisztusi kinyilatkoztatásra és a reája épülő hit véglegességére hívja fel a figyelmüket. Szentírási idézetek és az Egyház egyetemes zsinatainak a nyilatkozatai bizonyítják, hogy egyedül Krisztus, a megtestesült isteni Ige, mutathatja meg az emberiségnek az örök üdvösségre vezető utat és egyedül ő bízta meg az apostolokat és utódaikat az evangéliumnak az egész világon való elterjesztésével. Ezért e tanítás végleges értékű és az általa alapított Egyház is örök érvényű.

Az Egyháznak e mindenkor tanításával ellenkezik az a felfogás, hogy minden vallásnak az Istenről szóló tanítása csak részleges értékű és más vallásokkal kiegészítendő. Ezek szerint egy történelmi vallás, mint amilyen a keresztény vallás is, nem tekinthetné magát egyedülnek és véglegesnek. Ez a felfogás persze nem veszi komolyan Jézus valódi Istenségét, mely tanításának és irányításának végleges értéket tud biztosítani. A hit véglegessége különben sem jelent abszolút változatlanyságot. Nemcsak az egyes emberek hite tud fejlődni, az egyház hite is növekedett, már Jézus életében is, és azóta is egyre jobban kibontakozik.

A hitnek a tulajdonképpeni tárgya a Krisztus által kinyilatkoztatott misztérium, melyet ugyan a maga teljességében csak Isten maga tud feljogosítani, de segítségével lényeges tanítást a véges teremtmény is, tévedés nélkül megismerheti s e felismerésben boldogságát találhatja.

Mint ahogy ez a segítség Isten ingyenes ajándéka, kegyelemnek nevezük. Kegyelmi segítsége egyrészt értelmünket megvilágítja, másrészt akaratunkat megerősíti, hogy amit értelmünkkel felfogunk, magunkévá is tudjuk tenni. Isten senkit sem kényszerít a hit elfogadására, a hitigazság titok marad számunkra, – nem tudjuk bebizonyítani amit hiszünk – de szabadon elfogadhajtuk. Ha hitünk szerint élünk, növekszik bennünk a kegyelemben gyökerező természetfeletti életünk, Krisztus Urunk iránti bizalmunk erősödik és könnyebben hiszünk. Ha vétkezünk, ha bűnös életet folytatunk, akkor hitünket veszélyeztetjük, sőt még el is veszíthetjük. Ezért fontos, hogy Isten kinyilatkoztatásának ajándékát engedelmes szívvel fogadjuk és ápoljuk s akaratának a teljesítéséhez mindenkor kegyelmét kérjük.

A hit, mellyel elfogadjuk Isten kinyilatkoztatását, kettős engedelmisséget tételez fel. Egyrészt Istennek mint kinyilatkozató személynek hiszünk, másrészt azt hisszük, amit kinyilatkozott, azaz a kinyilatkozott és értelmünket meghaladó misztériumot igaznak valljuk. Keresztény hitünk szerint Isten, a megtestesült Istenfia, Jézus Krisztus által szolt hozzánk és tanított bennünket. Tanítása a Szentírás könyveiben

van lefektetve, melyet az apostolokra és utódaikra bízott. E tanítás szerint Isten véglegesen szolt hozzánk, újabb hitnek a kinyilatkoztatása nem várható, csak a történelem végén jön el majd az Istenfia látható módon, hogy megítélje az eleveneket és holtakat. Lehet, hogy más pogány vallások is hisznek egy istenségben, de egyrészt ez nem bizonyítja, hogy nekik van igazuk, másrészt, mi most nem az ő hitükről, hanem a mi keresztény hitünkről beszélünk.

Keresztény felfogásunk mégsem jelenti, hogy a másvallásúakat lebecsméreljük. A „Dominus Jesus” mindezt, a II. Vatikáni Zsinat „Nostra aetate” kezdetű Nyilatkozatát idézve, kifejezetten leszögezi. Íme a szöveg: „A katolikus Egyház semmit sem vet el abból, ami ezekben a vallásokban igaz és szent. Őszinte tisztelettel szemléli ezeket a magatartási formákat és életmódokat, parancsokat és tanokat. Sokban különböznek ugyan mindattól, amit ő - mármint az Egyház – igaznak tart és tanít, mégis nem egyszer megcsillan bennük egy sugara annak az igazságnak, amely megvilágít minden embert” (Nostra aetate 2. pont).

Az ökumenikus dialógus, melyet az egyház a másvallásúakkal folytat, új kérdéseket vet fel, melyekre válaszolni kell és új utakat nyit meg. A pápai dokumentum a zsinatra hivatkozva, hangsúlyozza, hogy új megoldások keresésénél kerülnünk kell a hamis, kétértelmű megoldásokat és az Egyház régebbi nyilatkozataival való folytonosságban kell maradnunk. Nevezetesen meg kell különböztetnünk a teológiai hitet az emberi meggyőződéstől. A teológiai hit Isten kinyilatkoztatásából, Jézus Krisztus hiteles tanításából ered, a nem-keresztény vallások hite sokfajta lelki tapasztalaton, emberi bölcsességen és természetes vallásosságon épül fel, mely nem nyerte el a háromságos egy Isten végleges jóváhagyását. Az egyik hit a misztérium kegyelmi birtoklását jelenti, a másik inkább a helyes út keresésében merül ki. Mivel azonban ezen vallások tanításában felcsillan az igazság fénye, ezt Isten gondviselő irányításának kell tulajdonítanunk. Isten végtelen irgalmasan ezen vallások követőit is Krisztus Egyházához akarja vezetni.

Második fejezet:

A megtestesült Logosz és a Szentlélek az üdvösség művében

következő számunkban!

IMASZÁNDÉKOK

(folytatás az első oldalról!)

egész élet területeire. Példa: hogyan fogadjuk a vándort, az idegent? (Függetlenül attól, van-e vízuma, tartózkodási engedélye...) Még ilyen rendszert területeken is lehet befolyása a kulturális szokásoknak (míg valaki vissza nem él vele). Foglaljuk imánkba a humanizmus értékeit is!

Fejős Ottó

Örvendünk, ha megújítja előfizetését!

Madridi levél

HITOKTATÓK

Nem kis zivatart támadt a tanév elején a hitoktatók helyzete és munkakörülményei miatt. A sajtóvíva azóta elült, a lényeg azonban nem változott és mindenki ragaszkodik kifejezett véleményéhez. Ezúttal azonban nem arról volt szó, hogy továbbra is az iskolában az órarenden belül tanítanak-e hittant és mit csinálnak a tanulókkal, akik nem vesznek részt a már nem kötelező hittanórán. Erkölcstant? Vallástörténetet? Most a hitoktatók kijelölése és megújítása képezte vita tárgyát.

Az iskolai hitoktatás nem tartozik a spanyol papok fő elfoglaltságai közé; nincsenek is elegendő, hogy ezt a feladatot ellássák. Számuk 20.000 mozog, s az állami és elemi középiskolákban mintegy 13-15.000-re van szükség. (Hivatalos adat nincs; a becslések különbözőek.) A Szent-szék és a spanyol állam között 1979-ben kötött megállapodás szerint a hitoktatókat, – férjfiakat, nőket vegyesen, – az állam fizeti, kinevezésük azonban az illető megyés püspök hatáskörébe tartozik. Figyelembe veszik a jelölt előképzését és alkalmasságát, – az első alkalommal tanfolyamra is küldik, – majd mindig egy-egy tanévre jelölik ki. Különbben a hitoktatók két csoportra oszlanak. Egyesek számára átmeneti megoldás, míg más munkát, talán éppen tanítói vagy tanári állást találnak; mások véglegesen ennek a feladatnak szentelik magukat, mely kenyérkeresetüket is megoldja.

A zivatart most éppen az váltotta ki, hogy több kinevezést nem újított meg s hogy miért. Az almariai egyházmegyében egy hitoktatót elvesztette megbízásait, mert egy elvált emberrel civil házasságot kötött. Tizenhárom éves hitoktatói működés ugyan csak délen, Malaga tartományban azt hozták fel egy másik nő ellen, hogy nem jár rendszeresen misére, viszont gyakran látják barátokkal sörozni. Később az is kiderült, hogy községi tanácsnok, mint az Egyesült Baloldal tagja. Egy északspanyol főegyházmegyében 18 évi tanítás után vesztette el állását valaki, mert cikket közölt egy szélsőséges, baszk nacionalista lapban. Végül Granadában egy 25 éve szekularizált és 1993 óta hitoktató, családos pap azért nem folytathatja ezt a munkáját, mert beöltötte 65. életévét. Mivel nem állami tisztviselő, rá nem vonatkozik az önkéntes továbbképzés lehetősége 70-ig.

Az állásfoglalások nagyon megosztottak. Sokan elismerték, – gyakorló katolikusok, jobboldaliak, hagyománytisztelők, – hogy a szóban forgó főpapok az 1979-es megállapodás szerint jogosan jártak el, bár egyesek hozzátették, hogy „sajnálatos tévedés” volt a hitoktatók ellen „személyes körülmények” miatt fellépni. Egy másik népes csoport tagjai, – nem praktizálók, baloldaliak, liberálisok, – viszont úgy vélték, hogy a püspökök eljárása „alkotmányellenes” volt és „kiváltságokat akartak jogként gyakorolni”. Megint mások szerint az egész ügy szellőztetése tulajdonképpen az iskolai hitoktatás elleni támadás része.

Nehezen vitatható, hogy a püspökök magatartása jogilag teljesen megfelel az emlegetett, 1979 január 3-i megállapodásnak. Ami pedig a másik szempontot illeti, a választ éppen a fenti, szekularizált pap adta meg egy nyilatkozatában. Ahhoz, hogy valaki hittant tanítson elsősorban a megfelelő ismeretekre van szükség. Itt azonban nemcsak ismeretek közvetítéséről van szó, hanem erkölcsi tanúságtételről is. Aki civil házasságot köt, aki nem jár misére, egyház- vagy vallásellenes part tagja vagy politikailag szélsőséges lap munkatársa, az nem él a hit és erkölcs szerint, melyet tanítania kell.

Rónai Zoltán

Református istentisztelet Münchenben a hó, minden 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor, Reisinger Str. 11

Emlékezz a régiekre

Október 30-án este a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében felszolgált a „Bologasszony anyánk”. A 150 éves intézmény ilyen nem látott, nem is hallott. A társadalmi élet jeles képviselői zengték az ősi Mária himnusz: politikuskok, diplomaták, egyetemi tanárok, kutatók, az állami, szellemi, kulturális és vallási élet kiemelt vezetői. Lehetek vagy három-négyszázán, de legalább még annyian voltak azok, akik az intézet könyvtárában kaptak helyet és hatalmas képernyő segítségével kapcsolódtak a Magyarországi Mindszenty Alapítvány által meghívott illusztris vendégek ezen rendkívüli kórusába.

A pódiumon jeles személyiségek álltak, valamennyien meghívott előadók: Áder János, az Országgyűlés elnöke, jobbágy Habsburg Ottó, a Nemzetközi Páneurópa Unió elnöke, balján Szabik Imre, evangélikus püspök, közepén Seregély István érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, mellette Achille Silvestrini bíboros Rómából és P. Szőke János, aki a Mindszenty hercegrímás földi maradványai hazahozatalának 10. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi szimpoziumot is vezette.

Az előtérben, díszes, nagyon szép olajfestmény, Mindszenty Józsefet ábrázolja bíborosi díszben. Fölötte a mennyezeti freskók egyikén: EMLÉKEZZ A RÉGIEKRE! Ezt tettük. A száműzött és vértanú bíborosra emlékeztünk és emlékeztettünk. Előtte tisztelegünk. Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg, a Mindszenty Alapítvány elnöke nyitotta meg az ünnepi megemlékezést. Köszöntőjében felidézte Mindszenty József földi maradványai hazatérésének diadalútját. 10 évvel ezelőtt a magyar nép haragok zúgása között, az út szélén állva, tömegesen és virágokkal köszöntötte a hazatérő bíborost. Valóra vált ama szenvedő Krisztus-képre írt jóslat: VICTUS VINCIT (=a legyőzött győzedelmeskedett.) – „Az egyház úgy tiszteli, mint vértanút” – kezdte előadását Silvestrini bíboros. Állami nyomásra és a magyar püspöki kar kérésére megfosztották esztergomi székétől, mégis népe jó pásztor lett. Hiába verték meg a pásztor, ő biztos utat mutatott, és a nyáj nem szédelt meg. Minél jobban hasonult Urához a szenvedésben, annál inkább képviselte az egyetlen jövőt építő utat. Régi és új sírja ma is véleményeket felborzoló jel!

Szabik Imre kiemelte, hogy Mindszenty vértel írta a történelmet és az igazságot. Tanúsága igazi „martyria”.

Áder János, az Országgyűlés elnöke hangsúlyozta, Mindszenty vállalta az örök emberi értékek képviselőségét, felemelte szavát a diktatúrával szemben, nemzetünk megszentelt hagyományainak, a családnak, a templomoknak és az iskolának védelmében. Minél jobban utótték, annál erősebb lett. Felidézte Mindszenty gyermekkorú látogatását valamelyik kovács-műhelyben. Már gyermekként megvetette a kalapácsot és nagyra becsülte az üllőt. Már akkor megtanulta: – minél keményebb a poróly, annál erősebb az üllő. – Földi maradványai otthonra leltek, bár csak otthonra találta szellemisége is hazánkban.

Habsburg Ottó előadásában a század legszabadabb emberének nevezte a bebörtönzött, szobafogságra ítélt és száműzött magyar Főpapot. Túlélte a támadókat. Az ellenségei csökönyösnek nevezték, aki nem tud beilleszkedni az új társadalomba és nem érti a világot. Amazok elpusztultak, eltűntek, de Mindszenty él! Valamennyit túlélte. Nála egyesült Isten és Hazánk szolgálata. Szent és hazafi, aki István király szellemében dolgozott országunk építésében. A megemlékezés nemzeti imánkkal, a Magyar Himnusszal zárult.

Londoni levél

A TRAFALGAR-TÉR KARÁCSONYFÁJA

London kellős közepén, a Trafalgar-téren, melynek gyűjtőpontjában, a két szökőkút között Nelson admirális szemléli a fővárost égnekszők diadaloszlopa magasából, karácsony előtt minden évben megjelenik egy olyan hatalmas fenyőfa, hogy szinte vetekedik a trafalgar győző oszlopával. A norvég király vágat ki évente egy-egy gigászi fenyőt, s ezt a norvég kormány szállítja át Angliába, hogy így fejezze ki háláját azért a segítségért, amit a brit haditengerészet nyújtott 1942 után, amikor a hűleri német seregek megindultak a kis skandináv ország elfoglalására.

A karácsonyfa ott magasodik a tér sarkán, a National Gallery előtt, és napközben mindig mozgalmas a környéke, hiszen vagy az Űdvhadsereg kis rezesbandája umpappázza ott a zsolnárokat, vagy kórus zengedez, s csörgetik a perselyt a szeretet ünnepén valamiféle nemes jótékony cél érdekében.

Sokan nem tudják, hogy Norvégia küldi a fát évről évre, és egyébként még egy kis gikszer is csúszott a dologba, mert a „szabál az szabál” mentalitású brit fiánok behozatali vámat akartak kivetni a fenyőre, mikor az megérkezett egy angol kikötőbe. A lapok napokig írtak a felháborító esetről.

De akik nem hallottak arról, hogy hálajándék ez a faóriás, azok is megállnak csodálni, kicsit fülelni a jólismert karácsonyi zsolnárokat, mert ennek a zajos, nyüzsgő metropoliszának a közepén jó gondolni arra, amit Krisztus születésnapja jelent. Nem a karácsony kommersz kizsákmánysága, amihez az angolok nagyon értenek, már november első napjaiban árusítják az üdvözlőlapokat, és vendéglők sora kínál jóelőre karácsonyi sültiplykák, pudingos ebédek, vacsorák, hanem arra, hogy ez a kereszténység meghitt ünnepe, s a kereszténység által hirdetett szeretete, amelynek a jelentősége a mostanihoz hasonló időkben még tovább mélyül.

1942-ben egy terjeszkedni akaró, a keresztény Európa szellemét megcsúfoló hatalom tört Norvégiára is, kellett a vasérc a pusztító fegyverek gyártásához. A norvég honvédelem napok alatt összezpoppant, bár a kis baráti ország segítségére siető brit flotta egységek még akkor is megkeserítették a német haditengerészet életét, amikor a náciak megtalálták Norvégiában emberüket, az áruló Quislinget, aki hajlandó volt bábkormányt élén kiszolgálni őket. Am ne felejtsük el, milyen példásan ellenállt maga a norvég nép, nem utolsó sorban az ottani protestáns egyház vezetésével.

Faji gyűlöletől elvakított iszlám fundamentalisták harca folyik napjainkban a keresztény és zsidó civilizáció ellen. A Korán szerzetet hirdet, a fundamentalisták gyűlölnék és pusztítanak. A világ megvetéssel fordul feléjük. Barbárságuk nyomán tudatosul azokban is, akik a rohanó életben erre talán nem gondoltak már eleget, hogy a kereszténység érték. Karácsonykor ezeltől is sok szép gondolat hangzott el, szöszékről vagy egyházon kívül arról, hogy fontos a szeretet és egymás segítése, de idén mintha többen gondolnák át a világban zajló események nyomán, hogy tulajdonképpen mit jelent ez.

A londoniak erre gondolnak, amikor a város szívében megpillantják a néhány hétig ott magasló norvég karácsonyfát.

Sárközi Máttyás

viszattérésről beszélt, hiszen – mint mondtam – a második világháborút követően erőszakkal szakítottak ki abból az Európából, amelyhez ezer esztendője tartozik a magyarság.

Makváry György

Ezen a szép őszi estén az üldözött bíboros elhagyta esztergomi sírját és egy kis időre az ország első katedrójára lépett, hogy onnan intse, kérje, buzdítsa és tanítsa a megújulás útján haladó magyar népét. Az egyetemes örök értékek megbecsülésére tanított, hitre és töretlen elszánt-ságra, becsületre és szorgalmas munkára, Isten és a Haza, a család, a templom és az iskola szeretetére.

Az előadásból kitűnt: szép és dicső dolog a küzdelmes élet nemes célokért, a vértanúk halála, mert megdicsőülnek, igazságuk győz, még akkor is, ha a gonoszok kezek emelnek rájuk és megölik őket: Victus vincit – legyőzve is győzedelmeskednek.

A Magyar Tudományos Akadémia az ünnepség méltó színhelyéül szolgált, összhangban létrehozójának, Széchenyi Istvánnak alapítólevelében megfogalmazott szándékával: „fegyvert fegyverrel legyőzni nem lehet, de annál inkább a szellem és erkölcs erejével.”

Cserháti Ferenc

Orbán Viktor kitüntetése

November elején a néhai bajor politikusról, a Keresztényszociális Unió alighanem legmarkánsabb vezetőjéről elnevezett díjjal tüntették ki a magyar miniszterelnököt. Előtte a FRANZ-JOSEF-STRAUSS díjat Henry Kissinger, volt amerikai külügyminiszternek, és a volt amerikai elnöknek, George Bushnak ítélték oda. A bajor uralkodók egykori müncheni rezidenciájának dísztermében rendezett látványos ünnepségen – amelyet a televízió egyenes adásban közvetített, – a magyar kormányfőt méltó beszédében Edmund Stoiber bajor miniszterelnök kitért a világpolitikai helyzetre is és leszögezte, hogy vallási fanatikusokkal nem lehet párbeszédet folytatni. Afganisztánban rejtőző terroristával, Bin Ládennel sem. Csak a türelmen alapuló és a jelenlegi világrendet elfogadó személyek lehetnek tárgyalópartnereink, de kerülni kell az olyan helyzetet is, amelyben a keresztény kultúrára alapuló nyugati demokrácia szembe kerül az iszlám vallással. Mint a bajor politikus kifejtette, Európában sok mohamedán él, de viszonylag keveset tudunk róluk – mint ahogy ők is mirőlünk. Most bosszulja meg magát a sokat hangoztatott multikulturális egymásmellettélés, mert ez nem jár együtt az integrálással – mondotta Stoiber – majd Magyarországra térve rámutatott arra, hogy Orbán Viktor kormánya rövid idő alatt gyakorlatilag teljesen felkészítette az országot a belépésre az Európai Unióba. Vezetése alatt a kormány bátran és tántoríthatatlanul halad az európai egyesülés irányába. Az Alapítvány elnöke, Alfred Bayer azonban utalt arra is, hogy amikor az első alkalommal egy kelet-középeurópai politikust tüntettek ki a Franz-Josef-Strauss díjjal, egyúttal a magyar nép szabadság-szeretetét és a demokrácia mellett elkötelezettségét is méltatni akarták.

Orbán Viktor köszönő beszédében nemcsak az uniói tagságra történt felkészülést domborította ki, hanem azt is hangsúlyozta, hogy Európa a magyarság számára több, mint közös érdek: közös érték is, ami egyúttal megtestesíti azt a hitet is, hogy létezik a történelemben egy végső erkölcsi rend és mintegy ezt bizonyítva valósult meg a német egység amelyhez Magyarország 1989 nyarán döntő lökést adott a határ megnyitásával a keletnémet menekültek előtt. Orbán Viktor nem belépést emlegetett, hanem

GYERMEKEKNEK

Karácsony hónapjában egy érdekes emléket meséltek el nektek, ami családjukban történt gimnazista koromban.

Egy késő őszi estén, épp az adventi koszorút kerestem házuk pincéjében, amikor kezembe került az az ajándék, amit Laci öcsém egy évvel azelőtt adott édesanyáknak. Bár a kicsi szobor csak egy éves volt, de felületes szemlélőnek jóval öregebbnek tűnt. Pókhalászterü törésvonalak, hiányzó darabkák és ragasztónyomok árulkodtak arról, hogy aki javítani próbálta, nemigen értett a szakmához. Egyszerrel minden okunk meglelt volna rá, hogy a száználmas 35 márkás figurát a szemébe dobjuk. De nem ez történt. Ellenkezőleg: jó helyet kapott, gondosan becsomagolva a soron következő ünnepen a karácsonyfa alatt.

A szobor történetének előzménye össze kezdődött, amikor öcsém mindössze 8 éves volt és családunk ellátogatott nagyhöz. Korán, még szeptemberben a nagymama házában Laci kezére került egy reklámújság, amelyben máris karácsonyi vásárlásra biztatták az olvasókat. „Nézd, apu!” – mutatott egy bronzszoborra. „Anyunak ez biztos nagyon tetszene. Mennyibe kerülhet?” Mielőtt apu válaszolt volna, hogy az bizony nem engedhetjük meg magunknak, ő már el volt varázsolva. „Meg kell vennem neki!” Apu nem válaszolt semmit öcsémnek, várva arra, hogy majd csak elmúlik a telkesedése, s ez is kifakul, mint minden olyan álom, ami a kisfiúk fantáziáját megszkota ragadni. Laci azonban egy héttel később azaz az ajándékkal lepte meg szüleit, hogy hetente megmossa autóját két márkáért. „Két márkáért kívül és belül?” – kérdezte apu kételkedve. „Igen” – válaszolta Laci és tovább kérdezett: „Ha két márkát fizetsz, hányszor kell megmosnod az autót, hogy meg tudjam venni anyunak azt a bizonyos szobrot?” Apu gyorsan kiszámolta a dolgot, aminek eredményét azonnal közölte: „Körülbelül kétszer hetente karácsonyig”.

Laci morgott és az asztalra csapott: „Találhatnánk valami mást, amivel még valamennyi pénzt kereshetnék?” Apu megnyugtatja és ebben maradtak. Öcsém ezután nem egy délutánt töltött az udvaron, valami 50 pfnemleges munka fölé görnyedve. Október végén aztán 38 márkát számolhatott össze megakarított saját pénzéért. Csalódottan, hogy ez sokkal kevesebb, mint amire szükség lenne, mégis repesett az örömtől, hogy az anyunak való ajándéka költheti. November végén aztán elmentek anyuvól vásárolni. Hazatéréskor azonban sajnos egyáltalán nem látszott vidámnak. „Olyan buta és ügyetlen vagyok!” – morogta, ahogy belépett a szobámba. Amikor megfordultam, Laci arca könnyben úszott, és egy bevasárló szatyrot tolt felém elkeseredetten. „Dobhatjuk az egészet a szemébe” – zokogta elkeseredetten s én ösztönösen utána nyúltam, hogy magamhoz öleljem picit. De kicsúszott a karomból és sírva elszaladt. Kiborítottam a táskát tartalmát az asztalra: egy halom cserép volt benne. Aztán bejött anyu és látva csodálkozást, becsukta maga mögött az ajtót és elmesélte a történetnek azt a részét, amiről Laci nem tudhatta, hogy anyu támiája volt.

Már többször végigjárták az üzletet, amikor Laci végre elhatározta magát és elindult a maga útjára. Anyu távolabbról figyelte, amint a porcelán figurák polcánál befordul. Ahogy öcsém az egyik polc felé nyújtózkodott, az

alacsonyabb polcra a dzsekije szélével akaratlanul is lehúzza az egyik porcelánangyalokát, amelyik természetesen darabokra tört a lába előtt. Rémületében megdermedt, majd amikor percekig senki sem jelentkezett a zaj nyomán, maga szedte össze a darabokat és vitte a pénztárhoz. Az eladó türelmesen végighallgatta Laci mondanóját, de annak elkeseredése mégis beütötte az ösztönzőtő figura árát a pénztárgéphe. Laci könnyekkel a szemében kiszámolta szinte a teljes összel keresett összeget, majd megkereste anyut, akinek csak annyit mondott, hogy végzett a bevasárlással.

Két nappal karácsony előtt Laci a pincében apuval találkozott, amint ő a munkapadnál ragasztgatta az angyalfigurát.

„Nem dobtad ki?” – jegyezte meg meglepetten. „Nem.” – „De ez mind cserép és szemét” – „Nincs igazad, Laci – válaszolta apu és finom ráérzéssel folytatta: – „Anyunak is jobban fog tetszeni, mint a bronzszobor, amit eredetileg kinéztél az újságból nagymamánál.”

Furcsán apu bámult, de segített neki a munka további menetében és ketten csomagolták be az ajándékot. Anyu azt nyitotta ki utólagra karácsony este, majd feltartva az angyalkát, látható örömmel fordult Laci felé. – „Honnan tudtad?” – kiáltott fel boldogan. – „Ez az ajándék, amire minden anya vágyik.” – „Egy ösztönzőtő angyal?” – csodálkozott Laci. – „Igen... csakhogy ez sokkal több annál. Tudod láttam, mi történt az üzletben, láttam ott egy becsületes kisfiút, és nekem ez az igazi ajándék. En mindig azt fogom látni, amikor erre a karácsonyi angyalszoborcskára nézek.”

Mindez szinte egy pillanat alatt történt, s el is múlt a karácsony, bár azt szerettem volna, ha a pillanat örökké tart. Nem állhattam meg az időt, viszont egy életre szóló tanulságban részletet öcsém. Minden évben életünk történetének apró cserépkéit ragasztjuk össze és helyezzük a karácsonyfa alá a megragasztott, de mégis nemesen csillogó angyalkában.

József atya

FIATALOKNAK

December 8-án, Szeplőtelen fogantatás ünnepén olvassuk Szent Lukács evangéliumából: „...Mert gyermeket fogansz méhedben és fiút szülsz, s Jézusnak fogod őt nevezni.” (Lk 1, 26-38)

Az édesanya és gyermeke elválaszthatatlanok egymástól. Tragédia, mindkettő számára felmérhetetlen szerencsétlenség, ha valami mégis felbontandó, szétrombolná ezt az egységet. Jézus és Mária is elválaszthatatlanok egymástól. Mint a fa és gyökerei. Életük, sorsuk azonos. Mária árnyékként követi fiának útját, mindig az Ő közelében van: a gyilkos, gyermekeket keresők elől menekülve, a zarándokok sokaságában vagy a kánai mennyegző ünnepén, vídám vendégei között. Együtt vannak a Golgota keresztet hordozó ösvényein is. Mindketten megismerték a halál ölelését, de megismerték a szabadulást, a halál fölötti győzelmet is: a feltámadást és a mennybemenetelt is. Mindketten egy titkot hordoztak szívükben: a megváltás titkát. Így kellett történni, Isten akarata és örök terve szerint. Ártatlanul, bűn, szeplő nélkül már kezdetül fogva, szilárd egységben, készülve a nagy pillanatra, amikor Isten méltó hajlékot készít Fiának... Mária egy pillanattal sem vetődhetett a bűn árnyéka. Kiválasztott, áldottabb minden földi halandónál. A Jelenések Nagy Asszonya, Királynő, aki előtt meghajlítja fejét az egész teremtet világ.

Isten Fia emberi alakot ölt, magára veszi az emberi bűn nehéz terhét, megtöri a halál erejét azért, hogy mi szabadok legyünk. S Mária ebben a titokzatos műben hűséges, elválaszthatatlan társa fiának. Vele, értünk, hogy megváltottakként élhessünk ebben a földi világban. Üdvözlégy Mária, kegyelemmel teljes... Etlelve kegyelemmel, a hit és a hűség útját járva szolgálta Istent. Tegyük ezt mi is, járjuk az Ő útját Karácsony felé, ugyanolyan szoros egységben Fiával, ahogy Ő tette.

Pál atya

KIK VOLTAK ÉS MIT AKARTAK ?

Emlékek a román rémuralom idejéből

(2. rész)

1956 januárjában nagy cserélődések voltak a cellában – az egyetemisták elvitték egy időre, Unianian Traiant pedig végleg. Egy, ugyancsak 65 év feletti rabtársat hoztak a cellába. Már nem tudott járni, csonttrák volt a lábában – az illemhelyre, a folyosó végére én vittem a hátamon, mindkettőnkön szemüveg. Hosszú időn keresztül nem szólt meg, csak nézett maga elé. Szemből a végtelen szerénység sugárzott, ült magában mint egy Buddha-szobor.

Egyik nap kinyitja az őrmester az ajtót, és egy fél friss veknit nyom kezembe. Háromba töröm és jóízűen megeszem. Ezután az eset után, valamikor kettesben megszólal rabtársam. A beszélő Pop Traian a királyi román propagandaügyi minisztérium tisztviselője volt, hét év nehéz fogság után újra itt, kihallgatáson. Ő is végigjárta már a Duna-Fekete tengeri csatorna munkatelepeit... Az ő elbeszéléseiből tudtam meg, hogy a brigádokat általában hosszú időre elítélt egyetemisták vezették, így a papi brigádokat is. Nagyon kegyetlenek voltak, bízávan abban, hogy így egyszer csak kiengedik őket – pedig sohasem fognak napvilágot látni. Nekik is pusztulniuk kell – túlságosan sokat láttak és tudnak...

„Tenéked nem sok idő van hátra a Securitate pincéjében – mondta – mielőtt elítélik a rabokat, igyekszenek az ételeket megváltoztatni, egy kicsit feljavítani. De nehogy azt hidd, hogy ha talán kikerülnél, az életed könnyebb lesz. Ahogy nézlek, sokat fogsz még szenvedni, még sok megaláztatásban lesz részed...”

Mielőtt áttettek bennünket a kolozsvári börtönbe, mikor utolsó alkalommal beszélgettem a vallató tiszttel, egyszer csak a következőket mondta: „Tudja, mi nagyon haragszunk magukra, maguk között nem volt egy besúgó sem, akarom mondani egyetlen becsületes ember sem. Őt év kellett elteltet, hogy maguk lebukjanak!”

1956 február 11-t írunk. A pillanatnyi erjedés a Szovjetunióban, Magyarországon már érződött a börtönben is – de mi ennek okáról természetesen semmit sem tudtunk.

...Csak állunk mindhárman a bekerített és őrzött tárgyalóterem részben és nem értjük a sok paragrafust, amit felolvassanak. Valamikor csak véget ér a zárt tárgyalás. Egyszer csak megrázza valaki a kezemet, felrezenek. Nagy József volt, a fiatal vallató hadnagy civilben. „Felmentettek – Kovácsot meg téged. Bura a börtönben marad” – mondja. Őt évre ítélték bennünket, felfüggesztéssel, teljes vagyonelkobzással.

Kikerültem a téli kolozsvári utcára szandálban és kiskabátban. Habár kolozsvári barátainak sem igen volt, ők segítettek ki téli ruhával. Az én holmimát és ami egyebem még volt, Nagybányán elvették...

Fáradtan és összetörve mentem haza a faluba szüleimhez. Egy nap felkerestem Wieland Jánost, a falu plébánosát, aki nagyon örvendett, hogy láthatott. Tudod Feri – mondta – Márton Áron püspök úr elrendelte, hogy tárgyalások alkalmával szólaltassuk meg a templomok harangjait. Én meghúztattam őket...

1956 őszét írjuk, már véget ért a magyar „enyhülés”, a magyar forradalmi eseményeket keményen megtorolják. A pincék cellái újból megtelnek, immáron azonban az erdélyi 56-osokkal, akik majdnem mind magyarok, a nép fiaik és lányai. A Szovjetunióhoz hú román

pártvezetőségnek bizonyítania kell. Jutalomként az oroszok kivonják csapataikat a megbízható Romániából...

1989-ben láttam utólagja a konviktus épületét – a kereszt még mindig be volt deszkázva. A szép zsidó templomtól földig rombolták és megépítették helyébe a Milicia (rendőrség) megyei épületét.

Miután elhagytam Romániát történt, hogy az 1945-ben meghalt nagyapám sírján elgömbítették a vaskeresztet a falu temetőjében. A traktorista felszántotta a gyenge keresztet, vagy anélkül levő sírhalmokat. A nagyapáméval nem tudott mit kezdeni, így csak körülszántotta. A kereszt továbbra is áll és hirdeti 250 éves ottlétünket – ott ahol az Alföld véget ér és ahonnan már látszik a dombtetőn az erdődi vár, ifjúsági kirándulásaimnak kedves helye...

Ezzel a párral sokan kívántam megemlékezni arról a sok KeSzoK tagról és konviktus kollégámról, akik a román kommunista rémuralom éveiben hinni mertek és szenvedni a börtön falain belül vagy azon kívül.

Leitner Ferenc, Fürth Bayern

Magyar kiállítás a Vatikánban

A Vatikáni Múzeumok nagy aulájában október 9-én nyitották meg „A magyar kereszténység ezer éve” című kiállítást. Angelo Sodano bíboros államtitkár fogadta a megnyitó ünnepségre érkezett vendégeket. Mádl Ferenc köztársasági elnök külön repülőgépen érkezett Rómába, minthogy a kiállítás magyar fővédnöke, Orbán Viktor miniszterelnök feszült külpolitikai helyzetre tekintettel nem tudott megjelenni. Magyar részről a kormány- és a püspöki kar-, a tudományos és művészeti élet-, valamint az olasz fővárosban lévő magyar intézmények képviselői vettek részt az impozáns kiállítás megnyitó ünnepségén. Levéltári ritkaságok, értékes kódexeken kívül ötvösművészeti remekek, Munkácsy és Benczúr Gyula festmények, a szentkorona mása s egyéb szakrális tárgyak láthatók a kiállításon, összesen 192 műtárgy. Ezek jelentős része magyarországi egyházi gyűjteményekből, legtovább az Esztergomi Keresztény Múzeumból érkezett. A magyar ezeréves kereszténységet átölelő kiállítás 2002. január 12-ig tart nyitva.

A kiállításra 412 oldalas nagyméretű, olasz nyelvű, színes katalógus készült Csefalvay Pál kanonok, művészettörténész, az Esztergomi Keresztény Múzeum igazgatója és Francesco Buranelli, a Vatikáni Múzeumok főigazgatójának szerkesztésében.

A sajtófogadáson Paskai László bíboros primás olasz nyelven mondott nagy érdeklődést kiváltó beszédet. Másnap, október 10-én, az általános kihallgatáson a pápa külön köszöntötte a Rómába, a kiállítás megnyitására érkező magyarokat, a köszöntés után pedig a Kodály Zoltán Kórusiskola „Jubilate” leánykara énekelt a Szentatyának.

VR/MTI / Sz.J.

Lapszéli jegyzet Lukácshoz

Holdsarló nézi csak reggelig, végül a vándorló pástorok meglelik.

Állnak és csodálják feketén, - s köztük két hű ténen leheli a gyerek bőre tükrét.

Jászol a bölcsje fényekkel úgy telt!

1937

Radnóti Miklós (1901-1944)

Hallottátok a parancsot: „Szeresd embertársadat és gyűlöld ellenségedet. En pedig azt mondom nektek: szeressétek ellenségeiteket és imádjátok az üldözőitekért” (Mt 5,43-44).

Ez a kereszténység legnagyobb tanítása, mert ez nincs meg más vallásban. Az ellenség szeretete.

MENNYBŐL AZ ANGYAL

Menj sietve

Az üszkös, fagyos Budapestre.
Oda, ahol az orosz tankok
Között hallgatnak a harangok.
Ahol nem csillog a karácsony,
Nincsen aranydió a fákon,
Nincs más, csak fagy, didérgés, éhség.
Mondd el nekik, úgy, hogy megértsék.
Szólj hangosan az éjszakából:
Angyal, vigyél hírt a csodáról.

Csattogtasd szaporán a szárnyad,
Repülj, suhogj, mert nagyon várnak.
Ne beszélj nekik a világról,
Ahol most gyertyafény világol,
Meleg házakban terül asztal,
A pap ékes szóval vizsgál,
Selyempapír zizeg, ajándék,
Bölcs szó fontolgat, okos szándék.
Csillagszóró villog a fákról:
Angyal, te beszélj a csodáról.

Mondd el, mert ez világ csodája:
Egy szegény nép karácsonyfája
A Csendes Éjben égni kezdett –
És sokan vetek most keresztet.
Földrészek népe nézi, nézi,
Egyik érti, másik nem érti.
Fejűk csóválják, sok ez, soknak.
Imádkoznak vagy iszonyodnak,
Mert más lóg a fán, nem cukorkák:
Népek Krisztusa, Magyarország.

És elmegy sok ember előtte:
A Katona, ki szíven döfte,
A Farizeus, ki eladta,
Aki háromszor megtagadta.
Vele mártort kezet a tábla,
Harminc ezüstpénzért kínálta
S amíg gyalázta, verte, szidta:
Testét ette és vérét itta –
Most áll és bámul a sok ember,
De sólni Hozzá senki nem mer.

Mert ő sem szól már, nem is vádol,
Néz, mint Krisztus a keresztfáról.
Különös ez a karácsonya,
Ördög hozta, vagy Angyal hozta –
Kik köntösére kockát vetnek,
Nem tudják, mit is cselekesznek,
Csak orronják, nyirnak, gyanítják
Ennek az éjszakának titkát,
Mert ez nagyon furcsa karácsony:
A magyar nép lóg most a fákon.

És a világ beszél csodáról,
Papok papolnak bátorságról.
Az államférfi parentálja,
Megáldja a szentséges pápa.
És minden rendű népek, rendek
Kérdik, hogy ez mivére kellett.
Mért nem pusztult ki, ahogy kérték?
Mért nem várta csendben a végét?
Miért, hogy meghasadt az égből,
Mert egy nép azt mondta: „Elég volt.”

Nem érti ezt az a sok ember,
Mi áradt itt meg, mint a tenger?
Miért remegtek világrendek?
Egy nép kiáltott. Aztán csend lett.
De most sokan kérdik: mi történt?
Ki tett itt csontból, húsból törvényt?
És kérdik, egyre többen kérdik,
Hebereg, mert végre nem értik –
Ők, akik örökségbe kapták –:
Ilyen nagy dolog a Szabadság?...

Angyal, vidd meg a hírt az égből,
Mindig új élet lesz a vérből.
Találkoztak ők már néhányszor –
a gyermek, a számár, a pásztor –
Az alomban, a jászol mellett,
Ha az Élet elevent ellett,
A Csodát most is ők vigyázzák,
Leheletükkel állnak strázsát,
Mert Csillag ég, hasad a hajnal,
Mondd meg nekik –
Mennyből az angyal.

(New York, 1956)

Márai Sándor

Az 56-os Forradalom emlékezete

München

1. Nemzeti ünnepünk, október 23 alkalmából, a Münchener Magyar Főkonzulátus, a Bajor Magyar Fórum és az Ungarisches Institut közösen rendezte meg az 56-os forradalomra emlékező ünnepi estjét október 19-én a Münchener Zeneakadémia dísztermében. A bajor kormány és München város képviselői üdvözölték a mintegy fele részben németnyelvű közönséget. Reinhold Bocklet, a bajor kormány európai és szövetségi ügyekkel foglalkozó minisztere ünnepi beszédében felidézte az ezeréves bajor-magyar történelmi kapcsolatokat, ezek – mint a Passauban „Bajorország és Magyarország ezer éve” című nagyszabású kiállítás dokumentumokkal is tanúsítja – a honfoglalástól napjainkig elevenek maradtak. (A kiállításról bővebben írtunk lapunk szeptemberi számában). Halálával emlékezett a bajor előadó a magyar kormányzat bátor magatartásáról, amely döntő módon segítette elő a német egység létrejöttét, minthogy a magyarok üttették az első rést a vasfüggönyön.

Emlékezetes maradt a protokolláris részt követő zongorakoncert. A Budapestről jött fiatal Bogányi Gergely műsorán Frédéric Chopin és Liszt Ferenc műveket szólaltatott meg. A mély szenvedéllyel és káprázatos technikával előadott számok közül különösen Chopin fis-moll Polonaise (op.44) és Liszt Spanyol rapszódiaja ragadta el a hallgatóságot. A véget nem érő tapsorkánt három ráadással honorálta a fiatal zongoravirtuóz. A nagy művészi élményt a kulináris élvezetet kínáló hideg-meleg büfé s a pompás magyar rétesek sem feledtették.

*

2. Néhány nappal később, október 25-

Nürnberg

A Bamberg-Eichstätt-Regensburg-i Magyar Katolikus Misszió 1956-os megemlékezése 2001. okt. 28-án Nürnbergben szabadságharcainkban elesett hőskért és magyar jövőnkért bemutatott szentmisével kezdődött. Ft. Papp Tihamér, kárpátaljai ferences atya szentbeszédében hangsúlyozta, hogy emberi értékeink, nemzeti kibontakozásunk, múltunk és jövőnk büszke vállalása nem nélkülözötte az alázatot. Honalapító szent királyunk, István példája ragyogtatja fel népünk történelmében először, hogy mikor az államfő minden földi eszköze elvész, az örök gazdagságból tud meríteni, nemcsak önmaga, hanem egész népe számára. Mivel elveszti a földi segítő társakat, találja meg és fogadja el az égiet. Így lesz népünk királynője és gondoskodó patrónája különös módon a Boldogságos Szűz Mária. István életműve népe egész történelmére kiható. Krisztusi gondolkodásával népének nemcsak létjogosultságot adott a keresztény Európában, hanem hivatást és szolgálatot, amely szolgálat nélkül ma Európa nem létezne.

A nemzeti lobogónkkal és Mindszenty bíboros képmásával ékesített díszteremben dr. Csernochorsky Vilmos erőteljes hangvételű, tisztánlátó és az emberi társadalom mai veszélyeztetettségét és annak okait találó szókimondással analízáló előadása ragadta magával a hallgatókat. Bizzunk abban – mondotta –, hogy a forradalom folytatható lesz és nem hiába haltak meg hőseink 45 évvel ezelőtt! Hisz a seb, melyet magyar forradalom ütött a kommunizmuson, halál-

én, a München-Perlachi Iskolaközpont dísztermében a Bajorországi Magyar Szervezetek Szövetsége és a tagszervezetei, valamint a Magyar Főkonzulátus rendezésében került sor az 56-os Magyar Forradalom és Szabadságharc 45. évfordulójának emlékünnepeire.

Piffkö András, a Magyar Szabadságharcosok Németországi Szövetségének elnöke és az emlékünnepegy felelős rendezője köszöntötte a meglepeteket és nyitotta meg az ünnepséget.

A művészeti részben közreműködött többek között a Magyar Országgyűlési Énekkar Iványi Tamás karnagy vezényletével. (Ilyen parlamenti kórus egyedülálló a világon!) A gazdag műsor további során Zorkóczy Zenóbia színművész az ünnephez illő, 1848-as és 56-os szabadságharc idején született verseket mondott, illetve énekelt magas művészi színvonalon. Zongorán kísért Kincses Miklós. Aranyos volt a teljes müncheni fiú- és leánycserkész 56-os keretjátéka.

Az ünnepség fénypontja természetesen Dávid Ibolyának, a Magyar Köztársaság igazságügyi miniszterének ünnepi előadása volt. Felidézte az októberi forradalmi napok emlékeit és eseményeit s szabadságharcunkat történelmi perspektívába helyezve mutatott rá, milyen messzeható következményei lettek a pesti fiatalok spontán megmozdulásának. Ma is tapasztalhatjuk. Arra is rámutatott, hogy a hősök és az áldozatok még 45 év után sem kapták meg a teljes társadalmi rehabilitációt és elismerést.

A felemelő emlékünnepegy végén a Magyar- és Székely Himnuszt a Parlamenti Kórus együtt énekelte a közönséggel.

Szamosi József

los volt. Ezen már a tankok, ágyúk, rakéták és szuronyok százai sem segítettek. 1956 októberére a forradalom mellett nemzeti szabadságharc is volt. Az egyesült Európa is vagy a nemzeti állam Európája lesz, vagy semmilyen. Forradalmunkban elsődleges jelentőséget kapott az újrakezdés szándéka. A történelem által számára engedélyezett rövid vagy hosszú 12 nap alatt nemcsak megjelentette az önkormányzati tanácsrendszert a politikai élet színpadán, hanem gyakorlati megvalósításának lehetőségeit is felmutatta. A mai, legtöbb ország politikai életében uralkodó pártokrácia helyett Magyarországon is emlékezni kellene 56 tapasztalataira és már 1990 óta napjainkig hazánkban a népképviselőt elemi formáit kellett volna és kellene ma is feleleveníteni. Ha mindezt Jézus Krisztus és az Egyház tanításának középpontjában álló szeretet jegyében tesszük, akkor a szabadság szavadokra szóló új rendjének hozódóivá válhatunk. Az újkori történelem bezonnyított, hogy vallás nélkül nincs erkölcs. Mivel minden ország támasza a tiszta erkölcs, így a vallás nem magánügy, hanem nagyon is közös.

Az ünneplő közönséget a mindössze 15 éves dunaföldvári ifjú zongoraművész, Teleki Gergely fellépése fergeteges, véget érni nem akaró tapsra, elismerésre serkentette. A szerény fellépésű, szimpatikus fiú Hollandiából egy nemzetközi verseny nyerteseként hazatérőben csatlakozott nürnbergi ünnepségünkhöz. Különleges zenei tehetséggel és kifinomult technikai felkészültséggel,

vért pezsdítő frissességgel, meghitt átéléssel adta elő Chopin, Bartók és Liszt műveit. Nem mondtuk ki, de órá és a még két fiatal szavalóra pillantva az ünnepség végén megfogalmazódott bennünk jogos reménységünk: Az áldozat nem volt hiábavaló! Lesz még magyar életfolytatás!

Gamberoni Margit

*

Kastl

Lassan alkonyodik a kastli dombokon. Ma, október 23-án délután 6 órakor kezdődik az iskola emlékünnepe.

Kíváncsian foglaltam helyet az egykori kolostor nagytermében. A gimnázium diákjai az 56-os forradalom és a megtorlás éveinek fiatal áldozataira emlékeztek. Kovács Réka és Márkus Erzsébet tanárnők szép és nívós műsort állítottak össze. A szereplők – felsős diákok – három nyelven adták elő az 56-os forradalom és szabadságharc történelmi előzményeit, amiket eredeti hangfelvételek szöttek át.

Ezt követően magyarul és német nyelven felolvasták az 1957 és 59 között kivégzett fiatalok nevét. Minden felolvasott név után egy-egy mécseszt gyújtottak meg az alsósk és azokat a nemzeti kokárda elé helyezték. Kecskeméti Laura 12-es tanuló Vas István „Az új Tamás” című mélyértelmű versét mondta el.

Azután fáklýkkal és égő mécsesekkel kivonultunk az 56-os hősk emlékezetére létesült kopjafás Emlékkertbe. (Müller György tanár új tervezte és kivitelezte.) Itt ismét felolvasták a fiatal hősi halottak nevét s a mécseseket az emlékmű köré rakták. Meghatóan szép volt. Jancsó Jeromos ref. lelkész olvasott fel a Szentírásból részletet és az újonnan jött székelyföldi Bencze Tivusz atya rövid történelmi áttekintésben mutatta be a nehéz magyar sorsot.

Miután elénekeltek a Himnuszt, visszavonultunk a nagyterembe meghallgatni Armin Nentwig, a bajor Parlament képviselője, németnyelvű ünnepi beszédét.

Prezenszky Edit

*

Párizs

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 45 éves évfordulója alkalmából *Ille de France* magyarjai a következő ünnepi eseményeken emlékeztek meg a kommunista zsarnokság áldozatairól: – szentmise a Misszióban – Mindszenty emléktábla megkoszorúzása – koszorúzás a Diadalív alatt – koncert a Magyar Intézetben – Nagy Imre jelképes sírjánál ima és koszorúzás. A Magyar Katolikus Misszió idei vezérgondolata a köszönet és hála volt, hogy a szabadságharc bukása után a szabad világ több mint 200.000 magyar menekültet (Franciaország 40.000) fogadott be és biztosította számukra mindazt, amit a saját szülőháza megtagadott tőlük.

A minden tekintetben kiemelkedő szentmisén két magyar nagykövetségünk mellett részt vett dr. Franz Ceska osztrák nagykövét is, aki ünnepi beszédében szíveshözálónak tért ki személyes 56-os emlékeire. Valamennyi rendezvényen résztvettek a párizsi egyesületek és hazánk külképviseleteinek küldöttei. Az előző évekhez képest, feltehetően, hogy az ünnepi megemlékezéseken a rendszerváltás óta nyugatra került fiatal generáció számban messze túlhaladta az 56-ban vagy korábban menekülteket.

Kecsmárné, Csernoch Ilona

Karácsonyfaerdő

Karácsony felé a főváros kövein egyszerre kivirul egy csodálatos, fantasztikus, vadregényes fenyőerdő. A Várház téren zöld lombok árasztják távoli erdők melankóliáját. A reggel tejszínű ködében vagy napszállat után, sejtelmes árnyékok között tétovázva áll meg a járókelő és a karácsonyfavásár alkudozó lármája között eltűnődik. Nem csodálatos-e, hogy minden évben elzárándokol hozzánk az erdő? Hogy itt, a kopár köveken kizöldül, s a csevegés szívekbe őserdők templomi zűgását hinti? Hogy a selyemszőnyeges szobákba is beszárnyal egy estére lángokban, káprázgató aranyesőben, friss őserében a poézis aranyfája? Mért van rá szükség? Ha racionalista szemmel nézem, kinevetem az ostoba világot, mely minden évben egyszer vissza szeretne törpülni a bölcséjébe. A vállamat vonom és mosolygok. Amde amint itt töprengek, egyszerre mintha csoda történnék. A perspektíva eltolódik. Az árnyékok meg-nőnek. Kiáltok, és nem hallok a hangomat. Embereket sem látok, csak fákat, s úgy érzem, hogy lassan-lassan szépülni kezdenek, nőni aranyosodni, tündökölni, amint a távolban repeső gyerekkorok integetnek feléjük, és vágyuk a bűvész csodahatalmával megérleli a kövér aranyalmákat, a diókat, és kigyullasztja a zűzmarás gallyon a rózsaszín gyertyalángokat. Már nem is látom a Várházat, a Dunát s az embersokaságot, millió apró gyertyaláng között járok egy karácsonyfa-őserdőben. A gyertyák színes füstje megérszégít. Az erdőn a poézis mély szimfóniája reszket. Tündöklő fényfergeteg és illatvihar száguldoz a lombokon. Aranyfist repül. Ezüstpor villog... Apró gyereklelkek vágyó sóhaja, mély érzékes fuvalma zizzenti meg a gallyakat. A fásdarak mélyen és komolyan búgnak, mint az ünnepi orgonák. Ezer hang, ezer illat, ezer szín kábit el. Hol vagyok?

Eltévedtem a meserdőben...

1909. január 3

Kosztolányi Dezső (1885-1936)

Ádvent

Áldott szegénység, hogy kilépsz szemeim nyitott ablakán át a téli tájba, - fűtőöröszd s a bundás egeknek idézd a lányaim kopott kabátját.

Lépj fel a Holdra és hajolj Isten fülehez...mondá a rendet, a szabadságot; és dalolj a sok pásztor s egy akol népéről, melyet ő teremtet.

A réteken már nincs virág, s estéknél könyves lesz az ablak. Fűtőöröszd el az Ács fiát - a jászolt és a glóriát - jöttére váró kisfiannak.

Lángol egy csillag. S ellobog. Lámbukhoz hull szürkén a fénycsík. S egy Hold-kráterből pásztorok indulnak el... és kő, homok pereg a Gyermek küszöbére.

Lapul a föld. Ugrásra kész árnyak vigyázzák kint a tájat. ... a szegények kezében kés... Ne félj! Óróluk fűtőöröszd az ácsék rongyos kisfiának.

1969 Toronto

Fáy Ferenc (1921-1981)

Magyar emlékek Lourdes-ban

A délfranciaországi Lourdes ma a világ egyik legnagyobb és legvonzóbb kegyhelye, évente több mint ötmillió zarándok keresi fel. Csodálatos hely, ahol a kiengesztelődés, testvériség és reményesség születik. Lourdes missziója és üzenete: elvezetni az embereket az élő vizek forrásához.

Szakraális néprajzunkban még feldolgozásra váró feladat, hogy az 1858-as csodás események után mikor indultak el az első zarándokok Magyarországról. Családunk emlékeiből megállapítható, hogy Veszprémből nagyapám testvére és francia származású sógorőse 1886-ban már Lourdes-ba zarándokolt, melyet igazol a birtokunkban lévő, viszonylag nagyméretű lourdes-i Szűzanya szobor is.

Kevesek előtt ismert, hogy 1714-ben Lukovics Márton kisterenyei plébános a Lourdes-i történettel megegyező magyar népi hagyományról rögzített írásban. A szájhagyomány egészen az Árpád-korig nyúlik vissza, érdekes és kíváncsatos lenne ennek etnográfiai kutatása is.

A lourdes-i felső ún. Szeplőtelen Fogantatás Bazilika tőzsomszédságában a világon egyedülálló az a monumentális keresztút, mely Lourdes lényegéhez a megteréséhez tartozik, és amelyet a XX. század elején állítottak fel. Elégé közismert, hogy az ún. X. Állomást (Jézust megfosztják ruháitól) Magyarország állította. A hat nagyalakú ember nagyságú szobor jobb alján, a talapzaton áll egy márványtábla, amelynek felső részén a történelmi Magyarország angyalos nemzeti címere található, alatta pedig magyar és francia nyelven ez áll: „EZEN X. ÁLLOMÁST MAGYARORSZÁG KATOLIKUSAI ÁLLÍTOTTAK” 1912. A magyarságunk szempontjából jelkép is e stáció, jól szimbolizálja azt is, hogy a franciaországi Versailles-ban, a Trianon Kastélyban megcsönkítették Magyarországot testét is. Elvették területének két harmadát, lakosságának is csak 40 %-át tarthatta meg. Minden harmadik magyar idegen államba került. (Érdekes azonban megjegyezni, hogy egyetlen állomásnál sem látható hasonló felirat.)

Lourdes másik magyar emléke már kezelemültünk dicső forradalmához, 1956-hoz kötődik. Mgr. Rodhain, a Secours Catholique és a francia Caritas általános titkára, Cité Saint-Pierre néven zarándokházat alapított, amely három napig ingyen befogad minden rászoruló zarándokot. (A több mint három évtizede működő intézményt a magyarok is ismerik, túlkapások miatt azonban már csak püspöki javaslatra vehető igénybe.)

A magyarok sorsát különösen szívén viselő Rodhain 1957-ben egy keresztet állított fel, melyen „IGAZSÁGOT MAGYARORSZÁGNAK” felirat ma is jól látható, s nemzeti színű koszorút borítják. 1992-ben amikor 2500 magyar vasutas zarándok kereste fel a kegyhelyet, Tarbes és Lourdes püspöke és a Secours Catholique püspök elnöke ünnepélyesen átadta a Szabad Magyarországnak azt az 1956-os szabadságharcot jelképező láncot, (a kereszt felső végére volt elhelyezve) amelyet dr. Takács Nándor püspök javaslatára azóta Máriaremetén a lourdes-i szabadtéri oltáron őriznek. (Egyelőre sajnos emléktábla sem Lourdes-ban, sem Máriaremetén nincs, pedig kíváncsatos lenne.)

A Jelenési barlanggal szemben a sebes folyású Gráve folyó túldalán carrarai márványból készült Piéta látható

(Michelangelo öregkori Rondanini Piétájához hasonló a keresztből levett Krisztust ölelben tartó és fiát sirató Mária újkori feldolgozásban). A szobor talapzatán közepén magyar nyelven (mellette francia és flamand nyelven) az alábbi emléktábla áll: „HÁLÁBÓL, AKIK A MAGYAR NÉPET SEGÍTETTÉK, REGŐCZI ISTVÁN MAGYAR PAP”. A szobrot 1983 májusában állították fel negyven évvel azután, hogy Regőczi Istvánt Brugge-ben pappá szentelték. Hálájának ez a Piéta méltó kifejezése, amely egyben a magyar sorsot is hűségesen ábrázolja. „A Fájdalmas Anyja az égre tekint, úgy emeli, nyújtja szinte a mennyei Atyának az ő

A magyar emlékmű Lourdes-ban

Fiát, aki az egész emberiségért feláldozta magát, s Mária így minden megvédőnek, a sokat szenvedett magyar népnek is megértő édesanyja.” – írja Regőczi atya Az Isten vándora című könyvében. A lourdes-i szentév megnyitására a „magyar Piéta”-t maga a Lourdes-i püspök szentelte fel, és jöllehet Léka László bíboros is interveniált az ügyben, a kommunista magyar hatóságok elutasították Regőczi István útlevelekérelmét, így az ünnepélyes szentelés nem lehetett jelen. A szobor alkotója Fajkó Mária Zsuzsa, István atya tanítványa, aki családjával együtt rendkívül nehéz körülmények között élt Magyarországon, kalandos úton került ki Párizsba, majd ott – többek közt Regőczi atya támogatásával – elvégezte a Képzőművészeti Főiskolát.

Udvarhelyi Olivér, Veszprém

Szent István Intelmei latin-olasz nyelven

Róma: Október 18-án, csütörtökön este a Római Magyar Akadémia dísztermében ünnepélyes keretek között mutatták be a Citta Nuova olasz könyvkiadó Stefano d'Ungheria, Magyarországi Szent István király fiához, Szent Imre herceghez írott intelmeinek és két törvénykönyvének bilingvis, latin-olasz kiadását. A kötetben ezen kívül helyet kapott még néhány érdekes történelmi forrás, mint például Odilo clunyi apát levele első királyunkhoz, II. Szilveszter pápa állítólagos bullája, valamint két Szent Istvánnak tulajdonított Mária-imádság. MK

Egy éves az egri katolikus rádió

A Magyar Katolikus Püspöki Kar szeretné kiépíteni a katolikus rádió országos hálózatát - hangzott el pénteken egy egri sajtótájékoztatón, amit abból az alkalomból tartottak, hogy egy éve kezdte meg napi 24 óras adását az Eger-Magyar Katolikus Rádió. Juhász Ferenc igazgató-főszerkesztő elmondta: a rádióállomás már a helyzeténél fogva is különleges, hiszen nem közszolgálati és nem kereskedelmi. Így kiesik a közszolgálati adóknak nyújtott központi támogatásból, ráadásul nincsenek reklámbevételei. A hatvan munkatársat fog-

Újjáalakult a párizsi cserkészcsapat

Ragyogó napsütésre virradt a Tuileriák kertje október 13-án. A sétáló turisták kis magyar zászlókkal fel-alá rohangászó öt-hat éves gyerekekre figyelhetek fel. Ők a párizsi magyar cserkészcsapat legfiatalabb tagjai, a farkaskölykök.

– Oui, mon capitaine! – kiáltották lelkesen a fiatal cserkészistiz felé, de hamar váltottak, és ezután már magyarul folyt a szó. Az első foglalkozást Kulcsár Zsolt, aki Magyarországból érkezett, hogy segítséget nyújtson a cserkészmozgalom újraindításához Párizsban. Nagy gyakorlata van a kiscserkész korosztállyal való kapcsolat felvételében, egy-két szó is már mindenki a csapathoz tartozónak érte magát. Pedig a gyerekek között vannak olyanok, akiknek már a nagy-szülei is francia állampolgárok voltak, és olyanok is, akiknek a szülei csak pár évig tartózkodtak Párizsban kiküldetésben.

A cserkészgyűlés imával folytatódott, Molnár Ottó atya, párizsi főlelkész, aki maga is több mint negyven éve cserkész. Isten áldását kérte a párizsi mozgalomra, hogy munkájuk eredményes legyen, hazájuknak és embertársaiknak javára lehessenek.

Ezután elkezdődött a cserkészfoglalkozás: szerepjáték Kipling „A dzsungel könyve” című műve alapján. A szerepjátékban a gyerek beleléli magát Maugli vagy az egyik farkaskölyök szerepébe, és könnyebben megérti vagy megérez olyan igazságokat, amelyekre szárazon elmondva nem is figyelne fel.

A szerepjáték első része a farkasok odújába vitte el a kiscserkészeket. A farkaskölykök közé belevéd Maugli, az embergyerek, bátran a farkasok szemébe nézett, és nevetett: – Egy vérből – valók vagyunk, ti meg én! – mondta a farkaskölyköknek. És a farkaskölykök testvériüknek fogadták: – Egy vérből valók vagyunk, te meg mi! – Ismétlik a gyerekek, függetlenül attól, hogy hol születtek és mi az állampolgárságuk, mert ott és akkor a csapathoz való tartozás volt a legfontosabb, a kapocs, hogy mindannyian magyarul beszélünk. Hamarosan szüksége is lett a kis Mauglinak a védelmére, mert eljött érte a rettenetes Sir Kán, a tigris hogy megegye. A kis farkasok nem hagyták el újonnan választott testvériüket és nagy visongsá közepette kergettek el a tigrist.

A szerepjáték végén a farkaskölyköket bemutatatták a szabad farkasok gyűlésének.

Akela, a farkasok bölcs vezére minden egyes kiscserkéstől megkérdezte: – Megteszel mindent, ami tőled telik? – és mindig egyik farkaskölyök letette a fogadalmat: – Igen, minden tőlem telhető megteszem! – Bizom benned! – Válaszolt Akela a kiscserkész köszöntés szavaival. És az összes farkaskölyök befogadta a szabad farkasok gyűlése, azaz a megjelent anyukák és apukák kórusa.

Az ima után ünnepélyes pillanatokkal záródott a nap, a párizsi cserkészcsapat 1957-es történelmi zászlajára felkerült a 2001 évi avatászig, Fasang Árpádné Várady Zsuzsanna UNESCO nagykövetségünk felesége, a zászlánya jelmondatával: „A tiszta igazságot követés, hogy élhess” (Mózes IV). Ezzel megalkult a párizsi cserkészcsapat, amely ezt az évet arra szánja, hogy minden Párizsban élő magyar gyermeket zászlaja alá gyűjtjön.

Dobó Katalin, Párizs

lalkoztató szerkesztőségét évente 120 millió forintból tartják fenn, ezt az összeget egyházi költségvetésből, az Amerikai Püspöki Kar hozzájárulásából, valamint segélyszervezetek segítségével és pályázati forrásokból teremti elő. MN/MK

KÖNYVESPOLC

Francis Johnston: A GUADALUPE-I SZÜZANYA JELENÉSEI. (Viz László fordítása magyarra, Christianus kiadás)

Nagyszerű könyv jelent meg néhány hónapja a katolikus könyvpiacra „A Guadalupei Szűzanya jelenései” címmel. A szerző, Francis Johnston, számunkra eddig alig ismert, rendkívül tanulságos és igen-igen érdekes történetet dolgoz fel.

A közép-amerikai azték kultúra, a vér és csillogás távol esik Európától. A felszínes megítélés sokszor megreked egy évtizedeken át sulykolt sztereotíp fel-fogásnál: a spanyol Herman Cortés a kereszténység nevében elpusztította és kirabolta a virágzó Azték Birodalmat. Nem kívánjuk széptenni a valóságot, de a teljes igazsághoz hozzá tartozik, hogy Cortés 1519. november 8-án ünnepélyes körülmények között találkozott az azték Montezuma császárral. A békésen indult ceremónia azonban bizalmatlanság miatt ellenségeskedéssé, majd nyílt küzdelemmé fajult. A spanyol hadvezér elvesztette katonáinak 75 százalékát, de maradék emberével és a helyi szövetségekkel mégis elfoglalta Mexikó várost. Kezdetét vette a hódítás. Az Azték Birodalom hamarosan széthullott. Spanyol közvetítéssel megindult az európai kultúra és a kereszténység térhódítása Közép-Amerikában.

A helyzet megértéséhez tudni kell, hogy az aztékok sátánimádás szerencsétlen áldozatai voltak. Fő istenként Quetzalcoatl tollas kígyóistent tisztelték. Az istenek jóindulatának megszerzése érdekében az aztékok minden képzeletet felülmúló kegyetlenséggel emberek ezreit áldozták fel. (A kivégzésre szánt gyermekek könnyeitől pl. esőt reméltek.) Egy-egy pogány szentély valóságos vágóhíd volt. A had- és napisten (ez is tollaskígyó isten) tiszteletére emelt templom 1487-es „felszentelése” alkalmával pl. húsz ezer harcoszt mészároltak le. A különféle istenek gyakori ünnepe szinte állandósították a legszörnyűbb kegyetlenkedést és a rituális kannibalizmust.

A hódítók első tette a véres kultusz-

Téli utazás

Tavaszt volt tegnap, ragyogott a nap, tél van ma újra, seprí a havat, hordja a szél a fagyos föld felet... Sose lesz tán tavasz és kikelet...

Fut a vonat, veri a hóvihar, és dal fogan lelkemben, téli dal, szülőföldemről, honnan távozok, víz a vonat, alighogy elhozott.

Seprí a szél, fujja a porhavat. A szél ellen nehézkesen alant szarka repül. – Hová repül szegény? Miből is él ilyen téli idején?...

Kopár akácok közt egy-egy tanya... Óh, Alföld, Alföld: kis Szibéria, édes hazám, szülőföldem nekem! Nekem szép így is. Így szeretem.

Tavasszal, zölden és virágosan, kalászosan és délibábosan, ősszel kőröküppokkal, sárosan, télen kopáran, holtan, havasan...

Erdélyi József (1896-1978)

Köszönjük, ha megújítja az Életünk előfizetését!

lyek lerombolása és a katolikus igehirdetés megszervezése volt. 1527-ben már szükséges volt a mexikói püspök kinevezése. Kilencmillió indián megtérítése – figyelembe véve a korabeli viszonyokat – néhány, misszionáriusl azonban kilátástalan feladatnak bizonyult.

Az 1531. december 9-i események viszont eldöntötték Közép- és Dél-Amerika megtérését. Ezen a szombati napon a Tepeyac nevű domb tetején, ahol korábban a Tonantzin, az ezernyi kígyóba öltözött anyaistenő temploma állt, egy szentmisére siető bennszülött indián, Juan Diego találkozott a Szűzanyával. A Szent Szűz a mexikói püspökhöz küldi Diegót azzal a kéréssel, hogy a jelenés helyén építsenek fel templomot. Amint az minden hasonló esetben lenni szokott, az első reagálás a kétkedés. Don Fray Juan de Zumárraga ferences püspök égi jelet kért.

A jelenés Asszonya egészen rendkívüli jelet adott. December 12-én, az újabb találkozás napján a Szent Szűz arra kéri Juan Diegót, hogy a jelenés helyén szedjen virágokat, s azt vigye el a püspökhöz. Diego felkapaszkodik a dombra, s lélegzetelállítóan szép látvány tárul eléje. Mindenféle nemes virágok – köztük kasztíliai rózsák – tűntek fel teljes díszükben, harmatosan és illatozva a fagyos köves talajon. Az indián óvatosan teleszedte tilmáját virágokkal, majd visszament a várakozó hölgyhöz, aki kezével elrendezte a drága jeleket.

Amikor Juan Diego a püspök elé jutott, leengedte tilmáját, hogy átadja a kért jeleket. A püspök és vendégei döbbenet meredtek előbb a virágokra, majd Diego tilmájára. A Szent Szűz ugyanis nem csupán virágokat küldött, hanem önarcképet is. Diego kötélyén ugyanis megjelent egy csodálatos Mária-kép. Ez a kötély, s rajta a kép ma is megvan.

Francis Johnston 236 oldalon mondja el tudományos igényességgel, mégis lebilincselően az egész eseményt, s a kegykép történetét. A kegykép a 20. század tudósainak is meglepetést tartogatott. Nem csupán azzal, hogy a növényi anyagból készült kötély évszázadokon át megmaradt (az ágáverost húsz év alatt elenyészik). A Szent Szűz pupillájában ugyanis a mikroszkopikus vizsgálatok alkalmával felfedezték a püspök és vendégeinek visszatükröződő arcképét. A felfedezés után Callahan professzor így nyilatkozott: „A kegykép vizsgálata volt életem legmegdöbbentőbb élménye...”

Az események haladtak a maguk útján. A templom felépült, s megkezdődtek a zarándoklatok, s hihetetlen gyors megtérési hullám indult el az amerikai kontinensen, „...a Boldogságos Szent Szűz jelenései... az 'apostolok királynője' volt az, aki az indiánokat a hitre meghívta” - írta P. Anticoll. Magyarán: Közép- és Dél-Amerika megtérését a quadalupeai Mária jelenéseknek köszönhetjük. Guadalupe a világ legnagyobb kegyhelye. Évente mintegy húszmillió ember látogatja meg. A csodálatos képpel kapcsolatban eddig huszonöt pápa adott ki nyilatkozatot. XIV. Benedek pápa a quadalupeai kegytemplomot a Laterani Bazilika rangjára emelte. Elrendelte, hogy Mexikóban december 12-ét mint első osztályú oktavás ünnepet üljék meg, a Guadalupei Szent Szűz, Mexikó első patrónájának és védasszonyának tiszteletére. VI. Pál pápa pedig 1966. március 5-én aranyórával tüntette ki a kegyhelyet.

Magyar Lelkiség, Buenos Aires

Matteo Ricci Kínában

Október közepén a kínai főváros egy eldugott temetője nagyszabású egyházi politikai esemény színhelye volt. Itt találkoztak ugyanis sok év után először a Vatikán magasrangú képviselői és a pekingi kormány megbízottai. A két püspök – évtizedek óta a Szentszék első hivatalos küldöttjei Kínában – azért jött, hogy részt vegyen a néhai olasz misszionárius, Matteo Ricci pekingi letelepedésének 400. évfordulójára rendezett megemlékezésen. Ricci tehető családban született Macerata városkában 1552-ben. Jogot, filozófiát és teológiát tanult, majd belépve a Jezsuita Rendbe hittérítő lett. Távol keleti útjain jó szolgálatára volt kiváló csillagászati és matematikai ismerete. Megnyerő egyéniségével nemcsak hamar szerzett barátokat, hanem felkeltette az érdeklődést a katolikus hit iránt is. Missziós-módszerének lényege abban állt, hogy alapos ismeretekre tett szert a konfucianus vallásban, majd ezeket kiegészítve rávezette az érdeklődőket az Anyaszentegyház felé vezető útra. Kínába érkezése után két évvel már kápolnát épített, majd hosszas, szívós munkával elérte, hogy fogadja a császár. Neki órát ajándékozott, amivel annyira belepota magát az uralkodó szívébe, hogy engedélyezte számára a végleges letelepedést Pekingben. Ez 1601-ben volt és most erre emlékeztek abban a temetőben, ahol 1610-ben – nagy részvétellel – eltemették.

Ricci ugyanis nagy tiszteletre tett szert a kínaiak körében, mert azon kevés nyugati közé tartozott, aki megértette men-

talításukat. Tanítómunkájának eredményeként a Jezsuita Rend elé nem gőrdítettek akadályokat a missziós munkában, de a XVIII. és XIX. században a misszionáriusok valamint a Szentszék és a jezsuiták közti vizsaly visszavetette a hittérítőket Kínában. A kommunizmus hatalomra kerülését követően pedig teljesen megszakadt a diplomáciai kapcsolat is Peking és a Vatikán között. A kommunista rendszer meg akarta teljesen szüntetni Róma befolyását a katolikus hívőkre, ezért már 1951-ben létrehozta a „Kínai Katolikusok Hazafias Egyesületét”, és ezzel egy időben kegyetlenül üldözni kezdte a Rómához hű hívők számát – becslések - ugyanúgy 5 millióra teszik, mint az állami támogatást élvező egyház tagjait. Habár időről-időre próbálkozások történtek mindkét oldalon a légkör javítására, még tavaly is Peking ismételtlen hívta maga ellen a Vatikánt, mert a Szentatya megkérdése és beleegyezése nélkül nevezett ki öt püspököt. Néhány hónappal később II. János Pál pápa boldogul avatott 120 kínai vértanút, amivel újfent magára vonta a kommunista vezetők haragját. Az olasz hittérítő sírjánál tartott megemlékezéstől nagyon sokan azt remélik, hogy Matteo Ricci késői hagyatékaként enyhülés áll be Peking és a Vatikán viszonyában és még valóra válhat a Szentatya régi, titkos vágya is és elzarándokolhat Kínába is. Hón remélt utazásának programjára biztosan felkerül Matteo Ricci pekingi sírjának meglátogatása is.

Vincze András

MAGYAR GIMNÁZIUM BAJORORSZÁGBAN

Belpés év közben is lehetséges

A Magyar Gimnázium Kastlban államilag engedélyezett kilenc (5-13.) osztályos modern nyelvű európai iskola. A tanítás két nyelven, magyarul és németül, a bajor tantervek alapján folyik. További idegen nyelvek: az angol és a francia. Cél a bajor érettség, melyet – néhány elenyészően kevés kivételtől eltekintve – világszerte elismernek. A magyar elvárások miatt a nemzetközi összetételű diákság beilleszkedését intenzív felzárkóztató tanfolyamok segítjük. Az egyes évfolyamokra való besorolás a jelentkezők felkészülési szintje szerint történik. A beiratkozás a tanév folyamán bármikor – más iskolatípusokból is -, magasabb osztályba is lehetséges.

A gazdag hagyományokkal rendelkező Magyar Gimnázium a legelső között csatlakozott az Európai Gimnázium kísérleti modellhez. Nyílt, toleráns légkörben, keresztény magartási formában, élve korszerű módszerekkel és eszközökkel igyekszünk felkelteni a diákság érdeklődését a tudomány és a kultúra iránt.

Hagyományainknak megfelelően nagy súlyt kívánunk fektetni a művészetek szabadidőszerű gyakorlására, és természetesen a sportra is. Leányintézményünkben és a fiúintézményünkben szervezett felügyelet és rendszeres ellenőrzés mellett folyik a délutáni tanulás.

Érdeklődni lehet:

Európai Magyar Gimnázium
KLOSTERBURG - D-92280 Kastl
Telefon: 0049/9625/809105
Fax: 0049/9625/809112
Fülemen Róza
EMG ügyvezető igazgató

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az „ÉLETÜNK” otthon is előfizethető az OTP Bank Budapest VIII. ker. Körzeti fiók: 11773085-07063558, t.a. 973080706355 számú kontójára. Évi előfizetés híveknél: 2000. Ft.; lelkészeknek öt intencióssal testmonium a kiadóhivatal címére. Kérjük, a befizetésnél NEVÉT feltüntetni szíveskedjék, különben a kontón csak az összeg jelenik meg!

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

ANGLIA

Halottaink: Szabó István, Luton, 2001.július 4-én, 87 éves - Ökrös József, London, 2001.július 20-án, 80 éves- Ircsik Sándor, Wolverhampton, 2001.július 26-án, 69 éves - Hack Ernő, London, 2001.augusztus 9-én, 75 éves - Gohér István, London, augusztus 10-én, 70 éves - Király Gáspár, London, augusztus 23-án, 29 éves -Guzmits István, Telford, 2001.augusztus 23-án, 78 éves- Feszt Rezső, London, 2001.szeptember 2-án, 59 éves - Trajer János, London, 2001.szeptember 7-én, 74 éves. Nyugodjanak békében!

NÉMETORSZÁG

MÜNSTER

Keresztelés: Lodri Alina 2001 május 6-án a keresztelés szentségében részesült. Gratulálunk a szülőknek, keresztülőknek és a jó Isten áldását kérjük a család életére.

STUTTART

Keresztelés: Szabó Endre és Embacher Erika kisfiát, Dániel-t kereszteltük október 3-án Heilbronnban, valamint Tóth Attila és Bayha Elke kisfiát, Melvin-Patrick-ot október 10-én Böblingenben. Isten éltesse őket Szüleik és mindnyájunk öröme!

A magyarok legkedveltebb találkozóhelye a hagyományos

MÜNCHENI MAGYAR BÁL

Az eddigi nagyszerű keretek között ez alkalommal, pénteken 2002. február 8-án, 20.00 órai kezdettel a HOTEL BAYERISCHER HOF (Promenadeplatz 2-6, München 2) dísztermében tartjuk.

Jegy elővétel a Bayerischer Hof bálpénztáránál.

A bálrendezőség

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

HELIOS PANZIÓ BUDAPEST

Budai, zöldövezeti, csendes panzió, melytől a belváros 1 buszárral 15 perc alatt megközelíthető zárt parkolóval, komfortos szobákkal várja vendégeit. H-1121 Budapest, Lidérc u. 5/a.
Tel/fax: 36-1-246-46-58 ill. 246-26-45
e-mail: roomhell@matavnet.hu
www.heliospanzio.hu

BEATRIX PANZIÓ H-1021 Budapest, Széher út 3. Tel./Fax: 0036-1-3943-730 és telefon 0036-1-2750-550. Szeretettel várjuk családias panzióknak, zöldövezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal - zárt autóparkoló.

Észak-Franciaországban, az Ardennek lejtőjén, (B/L határán, történelmi városban) kitűnő állapotban lévő 900 nm-es, három szintes -15 szoba 4 fűrdőszoba, kastély (19 sz.) eladó. Kb. 2,3 ha erdő+park és melléképületek, Orangerie, toronyház, antik kút... (16 sz.) műemlék, 600 nm lakóterület teljes komfort, beköltözhető. Időpont megegyezés szerint. Telefon: (B) 0032/67/553978 este vagy szerkesztőségünkben napközben.

„Eredeti, (40/60) Gy. Szabó Béla grafikák eladó!” J.Tibad, 79112 Fr.Tiengen, Telefon (D) 07664/95056

Erdélyi, magyarul, angolul, románul beszélő, becsületű, katolikus nő (szabómester), szívesen vállalná, gyermekek, felnőttek gondozását, háztartás vezetését Ausztriában ill. Németországban. Telefon: (A) 0650/4602140.

Oldtimer: Gyártási év 1957 (72/73), jókarban lévő 0 km-rel. Barna tető fehér szakállal. Megnyeri belső huzattal, kellemes világos külsővel. Barnás-zöldes világítás, fekete kerettel Bácska-Bánáti új kezebbe adható. Jellege „Egyedülálló”.

Aachen-i, fiatal, értelmiségi, özvegy hölgy, utazást és zenét kedvelő, megismerkedne nemdohányzó, intelligens úriemberrel 65 éves korig. Telefon: (D) 02405-81973

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Magyar Katolikus Főlelkészeg
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
(Ungarische Delegatur)

Felelős kiadó:

a Magyar Katolikus Főlelkészeg
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő Fejős Ottó
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE Delegatur
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chfredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős
Abonnement: DM 30,— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 50,—

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot. 1 példány ára: 3,00 DM
Előfizetési ár egy évre DM 30,— vagy ennek megfelelő valuta.
Hirdetéseket csak 10-ig fogadunk el.
Postbank München:
Konto-Nr.: 606 50-803 — BLZ 700 100 80
Katholische Ungarnseelsorge,
Sonderkonto „Életünk”.
Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: Életünk

Druck: AMPER DRUCK GmbH
WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11, 82256 Fürstenfeldbruck
Tel. (0 81 41) 61 01 20
Fax (0 81 41) 60 01 28

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLELELTÜNK.

HIRDETÉSEK

Budapestben, az Andrásy úton, az Operánál felújított, csendes, másfélszobás lakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (D) 89/937-888.

Személy és áruforgalmazás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

BALATON. Badacsony környékén panorámás esküvődöntő telkek és házak eladó. Továbbá 0Magyarország minden környékén is vannak ingatlanaink. MvS Immobilien, 0049 — (0)3303-40 9898, 0049 — (0) 177 37 818 00, immobilien@van-suntum.de, www.van-suntum.de

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kivált helyiségekbe. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükre, Hévíz- vagy Budapestre. München. Telefon fax: (D) +89/69 99 85 17, 089/67 05 618 ill. 0172/84 25 288. (H) 0036-1-341 59 55

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

Budai kertes villában újonnan kialakított kétszobás ill. másfélszobás, bútorozott komfortos lakások kiadók 40 DM/lakás, naponta. Parkolási zárt kertben. Tel.: 00-36 12 02 30 25A
Balatonhoz közel, Nagyvácsy mellett Pula közepén félkész ház eladó. 75 nm-es lakás, 25 ezer DM-ért. 1100 nm-es telek, kert, külön árral. Közlebbit a közölt tel.számom: (D) 0201/322135 E. Kalász.

Erdélyi (Temesvár) magyar, 40 éves (166/50), független, gyermektelen, diplomás, angolul is beszélő hölgy megismerkedne külföldi férfivel 45-50 éves korig házasság céljából. Csak komoly választ! „Valamit valamit” jellegére a kiadóba várom!

Érden épülő 3 szintes (garázs + földszint + tetőtér) 4 lakásos sorházban ca. 150-170 m²-es lakások leköthetők / emelt szerkezetű állapotig épülnek (külső nyílászárók és külső vakolás az árban) de egyéni szerződés alapján lehetséges van a kulcsraadás építésre is. Irányár: 17-19 millió HUF (telekhiányaddal). Érdeklődni: +36 23 510 580 vagy e-mail: hoch@baum.hu

Agárdon a Velencei tóhoz közel, kúria jellegű, télen is lakható, központi fűtéses, 2 szintes, 2 terasz, fűrdőmedence, garázsos nyaraló igényesnek eladó. Telek kb. 250 négyzetgöl. Tel.: (D) 0221/5994723 este 17 óra után.

Erdélyből származó, 24 éves, jelenleg Würzburgban élő, sportos lány szeretne megismerkedni hozzáillő férfival 35 éves korig őszinte barátság céljából. Válaszokat „Barátság” jellegére várom.

Budán, a Naphegy u.-ban 50 m²-es, felújított, luxus öröklakás, terasz-kiépítési lehetőséggel eladó. Irányár 20 mill. Ft. Telefon: (H)+36/1/ 212 20 10 vagy (D) 0049-6109- 347 63.

MAGYARNYELVŰ SZENTMISEK**ANGLIA**

London: Rev. Mgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8Le,
Telefon: 0044/81/992 20 54

AUSZTRIA

Bécs: Ft. Hegyi György, Ung.Röm.Kath. Seel-sorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien,
Telefon: 0043/1/526 49 72

Pázmáneum, Ft. Veres Árpád, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmann-gasse 14, Telefon: 0043-1-317-36-56,

Burgenland/Alsóőrirt: Pfarraamt Unterwart, Ft. Dr. Galambos Ireneusz OSB,
Telefon: 0043/ 33/527 108

Grác: szentmise minden vasárnap d.e. 10 óra körül Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kircheben, Schönau Gürtel 41, Ugri Mihály gondnok,
Tel.: 0043/316/68 35 08;

Linz: Misézohéyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str.6., A-4020 Linz, Tel.:0043/732/342-586

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 h-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str 135, változó dátummal. Érdeklődni: Schwarz Mária, Telefon: 0043/662/820 139

BELGIUM

Brüsszel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, rue de l'Arbre Benit 123, B-1050 Bruxelles/XL/
Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, Telefon: 0032/ 4/22 33 910

DÁNIA: P. Horváth Kálmán SJ főlelkész, Stenosgade 4, DK-1616 Köbenhavn,
Telefon: 0045/31/2185 88

FRANCIAORSZÁG

Párizs: P. Dr. Ruzsik Vilmos CM, Ft. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS,
Telefon.: 0033/1/42086170

BUDAPESTEN, XX ker.-ben, zöld övezetben kétszobás, egyedi fűtéses összkomfortos, 49 m²-es öröklás eladó! Irányár: 70 ezer Dm-a. Érdeklődni: Telefon: (D) 0049/(0)7121-72074.

38 éves egyedülálló nő bármilyen munkát elvállalna bentlakással.Telefon:H-0036-309-283-014

44 éves férfi, üvegező, autovezető jogosítvánnyal, építőiparban – de más mindenhez is értek – szeretnék jól fizető munkát vállalni. Jelentkezés: Erdélyi Tamás, 2400 Dunaujváros, Barátság út 5.f.sz.2

Németországban élő özvegy sürgősen kapcsolatot keres Svájcban vagy Ausztriában magyar úrral, vagy hölgyvel. Gondozás is érdekel 65-évtől. Jellege „Korrek”, a kiadóba.

Fényképes társkövetítés magyarországiak, erdélyiek és a világ más országaiban élők számára. H-1074 Budapest, Csengery u. 23. Tel./Fax: (H) +36-(30)24 28 960, (20) 92 66 466 ill. www.welender.hu/-infotars/

41 éves, református, magyar, okleveles ápoló (leinformálható) – munka mellett németül tanulna. Házi betegápolás érdekel, bármilyen korosztály és betegség szóba jöhet. Telefon: 0174/390-4849.

63-éves vagot. Vállalnam idős hölgy vagy új gondozást. (Egyhónapos váltás is lehet). Özv. Erdélyi Istvánné, (H) 2400-Dunaujváros, Batsányi út 15 B/5.

49 éves, 167 cm, 60 kg, sportos, nemdohányzó, csinos nő vagyok. Szeretnék megismerkedni egy szimpatikus n.d., sportot kedvelő kedves úrral 55-65 éves korig, Dél-Németország területéről. Fényképes leveleket „Együtt sebb” jellegre a kiadóba várok.

● **HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!**
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

Tisztelt magyar ajkú polgártársak!

Mint köztudott, Magyarország első független fiatal rádióadója, a **Pannon-rádió**, nehéz napokat és heteket él át. Pénzes és befolyásos körök támadják szó- és igazságimondó stílusa miatt. Ezen kampány keretén belül millió forintot bírsággal sújtotta. A Rádió érdekeit védő vezetők felhívással fordultak a magyar néphez minimális anyagi támogatásért.

Mi ugyanazt tesszük és kérünk mindenkit aki ezt szívének tekinti, hogy az alul megadott bank-számlára adakozzon. Minden Pfennig számít.

Köszönjük.

GIDO MÉDIA Kft., „Eleg volt!” -
Adakozás a Pannon Rádiónak
OTP-Kontszám: 11718000-20429636

Dr. Schulte – Dr. Frohlinde, ügyvédi tanácsadás minden jogi kérdésben.
Schwarz Annemarie, hités tolmács és fordító német / magyar nyelven.
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

„Tétény”
UNGARISCHE SPEZIALITÄTEN
M. GONDA
Kreitmayrstr. 26 – 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

Szürkebarát	DM
Tokaji Hárslevelű	7,80
Chardonnay	8,60
Villányi Rosé, Kékopórtó	7,80
Villányi Kékfrankos	9,80
Hajosi Cabernet	10,80
Villányi Couvee	15,50
Egri Bikavér	19,50
Tokaji Szamorodni	8,60
Tokaji Asszú 3 puttonyos	12,50
Tokaji Asszú 4 puttonyos	20,—
Unikum	23,—
Cseresznyepálinka	33,—
Barackpálinka	1 liter 31,—
Tarhonya, kocka, cernatésza	1 liter 31,—
Tészták	1 kg 7,—
Májás, véres hurka, disznósajt	1 kg 1,95
Tokszalonna	16,—
Házi kolbász	15,—
Szárz kolbász	21,—
	25,—

Szaloncukor kapható!

„Meseországba megyünk”

Bilédi Ilona verses, képes mesekönyv
Reiter Sarolta és Matlak Éva gazdag illusztrációival. 31 oldal. Ára: 20,- DM.
Megrendelhető: Hírvnyák Ilona,
D-76133 Karlsruhe, Kronenstr. 36

UNGARISCHE WEINHAUS KÜLÖNLEGES MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK

Választékunkban megtalálhatók GERE ATTILA „kultuszborai” (*Kopár, Cabernet Franc ill. Merlot selection*), THUMMERER VILMOS és BOCK JÓZSEF csúcsborai (*Vilji Pálma Cuvée és Tekenőhízi Pinot Noir ill. Bock és Royal Cuvée*) valamint vörösborok a VESZTERGÖBI Pincéből, kiváló fehérborok, Badacsonyból a SZENT ORBÁN Pincéből és Tokaj-Hegyaljáról a MEGYER-,PAJZOS- és HÉTSZŐLŐ-től.
Kívánságra árlístát küldünk!
Am Anger 32 1D-83278 Traunstein
Tel/Fax: (0861) 98 696 - 56 / 55
www.ungarisches-weinhaus.de

MAGYAR ÉTEREM

Pusztai jellegű berendezés -- minőségi borok

86356 Neusäß -- Hauptstr. 13

Tel. 0821 - 20 90 104

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

Olesó áron raktárról – kérje árlístánkat!
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN**Hirdetési díjak:**

Apró-, házassági-, általános hirdetés	DM
Ára soronként (kb. 40 betű)	7,-
„Jelige” - postaköltség	7,-

Üzleti-, nyereséges hirdetések ára soronként	10,-
nagybetűs (kétsoros) sor	20,-

kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.

Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %-hatszori hirdetésnél 20 %- ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Hazai- erdélyi és felvidéki honfitársainknak kedvezményes árat számítunk!
soronként 750,- Ft

Hirdetések határideje minden hónap 10-é, belfideje!

„Vasárnapi gondolatok”

az Életünk c. újságban kilenc éven át *Fejős Ottó* tollából közzét emelkedések az egyes vasárnapokra, ünnepekre. A Szent István Társulat kiadása, 332 oldal. Ára: 30,- DM portóval.

Megrendelhető az Életünk-nél:
D-80336 München, Landwehrstr. 66

Liga-Bank e.G. Filiale München,
Kto-Nr.: 2188651, BLZ: 700 903 00

Magyarországon: a Sz.István Társulatnál